Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 6 декабрь пайшанба

Сотувда эркин нархда

№ 246 (2808)

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Президентимиз Ислом Каримовнинг Фармонларига мувофиқ, Истиқлолимизнинг 10 йиллиги арафасида турли жабҳалардаги фидокорона меҳнати, сарҳадларимиз дахлсизлигини сақлаш, ишлаб чиқариш ва маънавиятни юксалтириш борасида эришган муваффақиятлари учун бир гуруҳ юртдошларимиз Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган эди.

5 декабрь куни — Конституциямизнинг байрам қилиниши арафасида Оқсарой қароргоҳида мана шу юксак мукофотларга сазовор бўлган бир гуруҳ ҳамюртларимизни тантанали тақдирлаш маросими бўлди.

Мукофотларни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов топширди.

— Мен бугун шу муҳташам саройда сиз, азизларни Ватанимизнинг мўътабар мукофотлари билан чин қалбимдан муборакбод этар эканман, — деди давлатимиз раҳбари маросимни очар экан, — сизларнинг тимсолингизда шундай мукофотларга сазовор бўлган, узоқ-яқин шаҳар ва қишлоқларда яшайдиган юзлаб юртдошларимизни ҳам, бағримга босиб, уларга ҳам табрик ва мукофотларни бамисоли ўз қўлим билан топшираётгандек тасаввур қиламан. Чунки давлат раҳбари, Президент зиммасида жуда кўп мураккаб ва масъулиятли вазифалар борлигини яхши биласиз. Лекин сизларнинг бугунги шодлигингизга шерик бўлиб, юксак унвон ва нишонларни топширишни зиммамдаги кўп-кўп ишлар орасида ўзим учун энг шарафли вазифа, деб биламан.

Фурсатдан фойдаланиб, мана шу маросим билан боғлиқ яна бир фикрни айтишга ижозат берсангиз. Биз босиб ўтган ўн йиллик мустақил тараққиёт йўлимизга назар ташлайдиган бўлсак, тобора чирой очиб бораётган шаҳар ва қишлоқларимиз, гўзал юртимиз қиёфасида, замонавий корхоналаримиз, бепоён далаларимизда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари мисолида янги ҳаёт, янги жамият қуриш борасидаги улкан ўзгаришларни яққол кўришимиз мумкин.

Айни вақтда, биз эришган натижалар билан бирга, ҳали ечилмаган муаммоларни ҳам таҳлил қилиб, янги марраларни белгилаб, ўз олдимизга янада салмоқли вазифалар қўямиз, албатта.

Очиқ айтиш керакки, бу натижалар кимларнинг меҳнати билан қўлга киритилмоқда, бу ютуқларга кимларнинг фидойилиги ва қаҳрамонлиги эвазига эришилмоқда, деган саволни ўзимизга камдан-кам берамиз.

Бугун шу саволга жавоб берадиган бўлсак, мамлакатимизда рўй бераётган барча ўзгаришлар замирида давлатимизнинг юксак мукофотларига мушарраф бўлган сиз каби минг-минглаб одамларнинг фидокорона меҳнати, эзгу интилишлари мужассам эканини алоҳида таъкидлаш зарур.

Ислом Каримов Ўзбекистон босиб ўтган 10 йиллик мустақил тараққиёт йўли буюк келажагимиз, порлоқ истиқболимиз, фаровон ҳаётимизга мустаҳкам пойдевор қўйганини алоҳида таъкидлади.

— Ҳар қайси давлат, ҳар қайси жамият ўз олдига қўйган катта мақсад ва марралар сари борар экан, бунинг учун мамлакатда, аввало, тинчлик-осойишталикни сақлаш, шу билан бирга, одамларнинг меҳнат қилиши учун шароит туғдириб бериш, ана шу меҳнатни қадрлаш, моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш ўта муҳим аҳамиятга эга эканини англаб олишимиз зарур, — деб таъкидлади Президент. — Агар жамият ҳаётида инсонга мана шундай муносабат қарор топса, унинг ҳалол меҳнати ўз вақтида муносиб тақдирланса, бундай одам ҳар қандай қийинчиликни енгиб ўтиш, ўз юртини обод қилишда ҳеч қачон ўзини аямайди.

Ушбу унутилмас дақиқаларда биз, аввало, "Ўзбекистон Қаҳрамони" деган мамлакатимизнинг энг олий унвонига сазовор бўлган моҳир шифокор Раҳмон Муҳаммадиев, ўз меҳнати билан обрў топган газчи Қобул Мўминов, "Меҳрибонлик уйи"нинг жонкуяр мураббияси Вера Борисовна Пак, қирқ йилдан буён жамоа хўжалигини бошқариб келаётган машҳур раис Тожибой Ризаев, саховатли инсон, фермер Алланияз Утениязовнинг номларини катта ҳурмат билан тилга оламиз. Улар қаторида "Буюк хизматлари учун", "Эл-юрт ҳурмати", "Шон-шараф", "Соғлом авлод учун", "Меҳнат шуҳрати" ва Ватанимизнинг бошқа юксак мукофотлари билан тақдирланган барча муҳтарам юртдошларимизни ҳам чин дилдан табриклаймиз, — деб таъкидлади Ислом Каримов.

Мустақиллик йилларида халқимизнинг азалий қадриятларини тиклаш, эски тузум даврида яшаб-ижод этган, юрт озодлигини орзу қилиб оламдан ўтиб кетган, қалбан истиқлол умиди билан яшаган юртдошларимиз қадрини ўз ўрнига қўйиш борасида улкан ишлар амалга оширилмоқда. Бу ишларнинг бошида эса шахсан давлатимиз раҳбарининг ўзи турибди. Истиқлолнинг ўн йиллиги муносабати билан шундай ҳамюртларимиздан яна бир гуруҳига "Буюк хизматлари учун" ордени берилганди.

Ислом Каримов таъкидладики, кейинги йилларда биз, кеч бўлса-да, эски тузим даврида бетакрор истеъдоди ва ўлмас мероси билан миллий маданиятимиз ривожига беқиёс ҳисса қўшган, бутун ҳаётини халқимиз маънавиятининг юксалишига бағишлаган, бугун ҳаётдан ўтган, эл-юртимизнинг олқиши ва ҳурматига сазовор бўлган, унинг хотирасида абадий сақланган ватандошларимизнинг хизматларини муносиб қадрлаб келмоқдамиз. Ана шу анъанага содиқ қолиб, бу йил ҳам бир гуруҳ марҳум санъат ва адабиёт намояндаларини "Буюк хизматлари учун" ордени билан тақдирлаганимиз яна бир савобли, эзгу иш бўлди, десам, ўйлайманки, сизлар ҳам бу фикримга қўшиласиз.

Шахсан мен Лутфихоним Саримсоқова, Шукур Бурҳонов, Мукаррама Турғунбоева, Тамарахоним, Садриддин Айний, Мақсуд Шайхзода, Миртемир, Миркарим Осим, Ўрол Тансиқбоев, Чингиз Аҳмаров, Ҳожи Абдулазиз Абдурасулов, Маннон Уйғур, Мария Кузнецова, Аббос Бакиров, Уста Ширин Муродов, Наби Ғаниев, Муроджон Аҳмедов сингари мумтоз санъаткорларимизнинг мана шундай шарафга муяссар бўлганидан, бу ишда ўзимнинг ҳам ҳиссам борлигидан фахрланаман.

Мукофотланганлар орасида илм-фан, маданият, санъат, спорт соҳаларида улкан зафарларни қўлга киритаётган навқирон авлод вакиллари ҳам бор. Улар ҳам Ўзбекистон номини дунёга танитиш, санъат ва илм-фанимизни ривожлантиришга ўз ҳиссаларини қўшиб келяпти.

Ислом Каримов давлатимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган мана шу инсонларга қарата, сизларнинг жаҳон майдонларида нафақат ўз номингизни, ўз жамоангиз шуҳратини, айни пайтда гўзал ва бетакрор юртимизни бутун дунёга тараннум этаётганингизни биз Ватан олдидаги, халқимиз олдидаги энг катта хизматингиз, деб баҳолаймиз, деди. Давлатимиз раҳбари уларни тарбиялаб, вояга етказган ота-оналари, устоз-мураббийларига ҳам ўзининг самимий миннатдорлигини билдирди.

Президент Ислом Каримов ҳаётимизни янада фаровон этиш, юртимиз тинчлиги, сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлаш, миллатлараро дўстликни мустаҳкамлаш ишига, маданиятимиз ва санъатимиз равнақига муносиб ҳисса қўшиб келаётган барча азиз инсонларни Ватанимизнинг қутлуғ мукофотлари билан яна бир бор муборакбод этиб, уларга сиҳат-саломатлик, ишларига ривож, хонадонларига файзу барака тилади. Барчани Конституциямизнинг тўққиз йиллик байрами билан самимий табриклади.

Мукофотланганлар номидан сўзга чиққан Ўзбекистон Қаҳрамонлари — Паркент туманидаги "Заркент" ширкат хўжалиги бошқарув раиси Тожибой Ризаев, Нукус туманидаги "Саховат" фермер хўжалиги бошлиғи Алланияз Утениязов, Ўзбекистон халқ артисти, марҳум Аббос Бакировнинг қизи Ойбарчин Бакирова, академик Эдвард Ртвеладзе, таниқли теннисчи Ирода Тўлаганова ва бошқалар Президентимизга билдирган эзгу тилаклари ва улкан ишончи учун самимий миннатдорлик билдириб, Ватанимизнинг бу мукофотлари янада самарали меҳнат қилишга, маънавиятимизнинг юксалиши ва иқтисодиётимиз тараққиётига муносиб ҳисса қўшишга ундашини таъкидлади.

(ЎзА).

СУРАТЛАРДА: тантанали тақдирлаш маросимидан лавҳалар. Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида

5 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари иштирокида кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни парламент Раиси Э. Халилов олиб борди.

Йиғилишда Олий Мажлис Раиси ўринбосари, парламентнинг еттинчи сессиясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича депутатлар ишчи гуруҳи раҳбари Ф. Муҳитдинованинг сессияга тайёргарлик даврида амалга оширилган ишлари ҳақидаги ахбороти тингланди.

Олий Мажлис қўмиталарининг раҳбарлари ҳужжатлар лойиҳаларини тушган таклифлар ва фикр-мулоҳазаларни ҳисобга олган ҳолда маромига етказиш устидаги ишларнинг якунлари тўғрисида ахборот бердилар, Олий Мажлиснинг бўлажак сессиясини ташкил этиш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Кенгаш Ўзбекистон Республикаси молия вазири М. Нурмуродовнинг Давлат бюджетининг 2001 йил 9 ойи мобайнидаги ижроси тўғрисидаги ҳисоботини ва 2002 йилги Давлат бюджетининг лойиҳаси ҳамда Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашнинг 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастури ҳақидаги ахборотини ҳамда Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Б. Панаевнинг шу масалалар хусусидаги қўшимча маърузасини тинглади.

Йиғилиш қатнашчилари, шунингдек, Олий Мажлиснинг еттинчи сессияси Котибияти таркибига сиёсий партияларнинг депутатлар фракциялари ҳамда ҳокимият вакиллик органлари ва сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан сайланган депутатлар блокларининг раҳбарлари билан келишилган ҳолда тавсия этилган номзодларни кўриб чиқдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг ваколатига кирувчи бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Кенгаш йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг Қонунчилик ва суд ҳокимияти органлари билан алоқалар бўйича экспертлар гуруҳи раҳбари Н. Исмоилов иштирок этди.

БЛОКДА

Ҳокимият вакиллик органларининг Олий Мажлис депутатлари блокининг сессияолди йиғилишида дастлаб сессия кун тартиби номма-ном маъқуланди. Айниқса, Шаҳарсозлик кодекси ҳамда «Хўжалик ширкатлари тўғрисида»ги қонун лойиҳалари блок аъзолари томонидан қизғин муҳокама қилинди. Бундан ташқари 2002 йилги Давлат бюджети лойиҳаси, икки палатали парламентни тузиш масаласи юзасидан умумхалқ референдуми ўтказиш тўғрисидаги масалаларга доир ҳам бир қатор таклиф ва мулоҳазалар билдирилди. Йиғилишни блок раҳбари, Андижон вилояти ҳокими Қобилжон Обидов олиб борди.

Партия фракциясида

«Адолат» социал-демократик партиясининг Олий Мажлисдаги фракцияси аъзолари сессия кун тартибига киритилган масалаларни муҳокама қилар экан, фракция раҳбари Т. Даминов уларнинг мазмун ва моҳиятига алоҳида эътибор қаратди. Олий Мажлиснинг «Халқаро терроризмга қарши кураш тўғрисида»ги Мурожаатномаси, 2002 йилги Давлат бюджети лойиҳаси, умумхалқ референдуми ўтказишга доир масалалар депутатлар эътиборидан четда қолмади. Йиғилишда, шунингдек, фракциянинг жорий йилдаги фаолияти хусусида ҳам фракция раҳбарининг ахбороти тингланди.

Ўз мухбирларимиз.

Қўмита ва комиссияларда

Кеча Олий Мажлис Иқтисодиётни ислоҳ қилиш масалалари ва тадбиркорлик қўмитасининг йиғилиши бўлиб ўтди. Қўмита раиси Муҳаммаджон Умаралиев олиб борган йиғилишда Олий Мажлиснинг навбатдаги сессияси кун тартибига киритилган масалалар ва қўмитанинг икки сессия оралиғида амалга оширган ишлари тўғрисида фикр юритилди.

Икки сессия оралиғида қўмита томонидан «Хўжалик ширкатлари тўғрисида», «Масъулияти чекланган ва қўшимча масъулиятли жамиятлар тўғрисида», «Суғурта фаолияти тўғрисида» янги қонун лойиҳалари тайёрланди ва улар навбатдаги сессия муҳокамасига киритилмоқда. Халқ хўжалиги тараққиётида мазкур қонунларнинг аҳамияти ниҳоятда катта. Қўмита аъзолари шу хусусда ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Депутатлар навбатдаги сессия кун тартибига қўйилган масалаларни бир овоздан маъқулладилар. Қўмитанинг икки сессия оралиғидаги фаолияти қониқарли деб топилди ва кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

* * *

Шу куни Олий Мажлис Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитасининг ҳам йиғилиши бўлиб ўтди. Қўмита раиси Искандар Қаландаров йиғилишни очар экан, навбатдаги сессия кун тартибига киритилаётган янги қонун лойиҳаларининг аҳамияти хусусида йиғилганларга батафсил маълумот берди.

Йиғилиш қатнашчилари Олий Мажлиснинг "Халқаро терроризмга қарши кураш тўғрисида"ги Мурожаатномаси ҳақида, "Ўзбекистон Республикасининг 2002 йилги Давлат бюджети лойиҳаси ҳақида" ҳамда "Ўзбекистон Республикасида икки палатали парламентни тузиш масаласи юзасидан умумхалқ референдуми ўтказиш тўғрисида"ги қонун лойиҳалари юзасидан ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Шундан сўнг, йиғилганлар сессия кун тартибини бир овоздан маъқулладилар.

Қўмитанинг икки сессия оралиғидаги иш фаолияти қониқарли баҳоланиб, муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(Давоми 2-бетда).

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси еттинчи сессиясининг очилиши тўғрисида

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг еттинчи сессияси 6 декабрь куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари диққатига

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари 6 декабрь куни эрталаб соат 8.30 дан 10.00 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида рўйхатга олинади.

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

Ташқи ишлар вазирлигида Ўзбекистон ҳамда Хитой Халқ Республикаси ҳукуматлари ўртасида ХХРнинг мамлакатимизга газ ўлчагичларни келтириши тўғрисидаги алмашув ноталарини имзолаш маросими бўлиб ўтди. Ҳужжатларни Ўзбекистон ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов ҳамда ХХРнинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Чжан Чжимин имзолади.

Умумий қиймати 30 миллион юан (тахминан 4 миллион АҚШ доллари)га тенг бўлган бу асбоблар Хитой ҳукуматининг Ўзбекистонга фоизсиз кредит ажратиши тўғрисидаги битим доирасида келтирилади. Мазкур ҳужжат ХХР Давлат кенгаши раиси ўринбосари Ли Ланциннинг шу йил апрелда юртимизга буюрган ташрифи чоғида қабул қилинган эди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН — АҚШ МАСЛАҲАТЛАШУВЛАРИ ТЎҒРИСИДА

26-30 ноябрь кунлари Вашингтон шаҳрида икки томонлама ҳамкорликни янада кенгайтириш масалалари бўйича Ўзбекистон — АҚШ маслаҳатлашувлари бўлиб ўтди. Бош вазир ўринбосари Р.Азимов бошчилигидаги Ўзбекистон Республикаси делегацияси Миллий хавфсизлик кенгаши, Конгресс, Давлат департаменти, Молия, Мудофаа, Савдо, Қишлоқ хўжалиги вазирликлари, Эксимбанк, Савдо ва тараққиёт агентлиги, Хусусий сармояларни қўллаб-қувватлаш корпорацияси ва АҚШнинг бошқа идоралари раҳбарлари билан музокаралар ўтказди.

Давлат котиби К.Пауэлл билан учрашув чоғида АҚШ томонига Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Америка Қўшма Штатлари Президенти Жорж Бушга йўллаган мактуби топширилди.

Ўзаро ҳамжиҳатлик руҳида ўтган учрашувлар томонларнинг ҳамкорликни янада чуқурлаштиришга интилишлари муштарак эканлигини кўрсатди. Бунда иқтисодий ва молиявий соҳалардаги алоқаларни ривожлантиришга, Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг АҚШ томонидан янада кенгроқ қўллаб-қувватланишига алоҳида эътибор берилди.

Музокаралар якунлари бўйича Ўзбекистон Республикаси ва АҚШ ҳукуматлари ўртасида икки томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотларни қўллаб-қувватлаш борасида ўзаро англашув тўғрисида меморандум имзоланди. Шунингдек, Эксимбанк билан кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш учун кредит ажратиш борасида ҳамкорлик тўғрисида ҳамда Савдо ва тараққиёт агентлиги билан биргаликда Ўзбекистон иқтисодиётининг устувор соҳаларидаги лойиҳаларни ҳаётга татбиқ этишга йўналтирилган меморандумлар имзоланди.

Шунингдек, ташриф давомида Жаҳон банки ва Халқаро валюта жамғармасида бўлиб ўтган учрашувлар чоғида Ўзбекистон Республикасининг ушбу етакчи халқаро молиявий институтлар билан ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

МАСЛАҲАТЛАШУВЛАР НАТИЖАЛАРИ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН — АҚШ ҚЎШМА БАЁНОТИ

2001 йил 26-30 ноябрь кунлари Вашингтон шаҳрида Бош вазир ўринбосари Рустам Азимов раҳбарлигидаги Ўзбекистон Республикасининг юқори мартабали делегацияси Америка Қўшма Штатлари ҳукумати билан кенг ва изчил маслаҳатлашувлар ўтказди. Музокаралар мавзуини, аввало, молиявий ва иқтисодий масалалар ташкил этди.

Қўшма Штатлар Ўзбекистон Республикасининг терроризмга қарши халқаро коалицияни кенг қўллаб-қувватлаш борасидаги тарихий қарорига берган юқори баҳосини яна бир бор тасдиқлади. Икки томон ҳам ўзининг сифат жиҳатдан янги, узоқ муддатли муносабатларига содиқ эканини изҳор этди. Бу муносабатлар халқаро терроризмга қарши кураш, экстремизмнинг ижтимоий, иқтисодий ва молиявий манбаларини таг-томири билан йўқотиш, Марказий Осиёда тинчлик ва барқарорликни қўллаб-қувватлаш ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлашга доир муштарак мақсадларга асосланган.

Ўзбекистон томони мамлакат иқтисодиётини эркинлаштириш ва ривожланган бозор иқтисодиёти муносабатларини қарор топтиришга қаратилган ислоҳотлар дастурини жорий операциялар конвертацияси билан бирга тезроқ амалга ошириш борасидаги қатъиятини тасдиқлади. Америка Қўшма Штатлари жаҳон иқтисодиётининг ўсишидаги пасайишнинг молиявий ва иқтисодий оқибатларини инобатга олиб, Ўзбекистон билан ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва ушбу мақсадларни қўллаб-қувватлашга кўмаклашишга тайёр эканлигини билдирди.

Ўзбекистон Республикаси ва Америка Қўшма Штатлари ҳукуматлари ўртасида икки томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотларни қўллаб-қувватлаш борасида ўзаро англашув тўғрисида

МЕМОРАНДУМ

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ва Америка Қўшма Штатлари Ҳукумати

икки давлат ўртасида мақсадларининг муштараклиги асосида халқаро терроризмга қарши кураш, экстремизмнинг ижтимоий, иқтисодий ва молиявий манбаларини йўқ қилиш, Марказий Осиёда тинчлик, барқарорлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашни қўллаб-қувватлаш борасида сифат жиҳатдан янги, узоқ муддатли муносабатлар ривожланиб бораётганини юқори баҳолаган ҳолда;

икки давлат ўртасида сиёсий ва ҳарбий-техникавий ҳамкорлик изчил ривожланиб бораётганини таъкидлаган ҳолда;

Ўзбекистонда демократик ўзгаришлар ва бозор ислоҳотларини изчил амалга оширишни таъминлаш муҳимлигини эътироф этиб ҳамда бу соҳаларда икки давлат ўртасидаги ҳамкорликни янада чуқурлаштириш лозимлигини қайд этиб;

Ўзбекистон Республикасининг ўз иқтисодиётини эркинлаштириш, унинг рақобатбардошлигини ошириш, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш борасидаги интилишларига амалий ёрдам кўрсатиш заруратини англаган ҳолда жаҳон иқтисодиётида кузатилаётган умумий пасайиш ва бунинг, айниқса, 2001 йил 11 сентябрь воқеаларидан сўнг Ўзбекистон иқтисодиётига кўрсатаётган салбий таъсирини эътиборга олиб;

Ўзбекистонда валютани тартибга солишни эркинлаштириш мақсадидаги кенг кўламли ислоҳотларни амалга оширишда иқтисодий, молиявий, ижтимоий барқарорлик зарурлигини тушунган ҳолда;

2001 йил 26-30 ноябрь кунлари Ўзбекистон Республикаси делегацияси ва АҚШ ҳукумати ўртасида бўлган музокаралар давомидаги

(Давоми 3-бетда).

ИСЛОҲОТЛАР — ФАРОВОНЛИК КАФОЛАТИ

«Ҳурмат қозониш бош муддаомиз»

Бундан чамаси икки йил олдин мамлакатимизда ўтказилган парламент сайловларида мустақил номзодларнинг ҳам иштирок этганлиги демократиянинг чинакам амалдаги намойиши сифатида баҳоланган эди. Ўшанда айни янгилик самараси ўлароқ, қатор номзодлар парламент депутатлиги мандатини қўлга киритганди. Хўш, бугун уларнинг Олий Мажлисдаги фаолияти қандай кечаяпти? Бугун бошланажак сессияга қандай тайёргарлик кўришди? Мухбиримизнинг Сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан сайланган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис депутатлари блоки раҳбари Акмал САИДОВ билан қилган суҳбати ана шу хусусда бўлди.

— Очиғи, блок ўтган қисқа давр ичида том маънода шаклланди, — дейди А.Саидов. — Ёдингизда бўлса, вакиллик органларига бўлган сайловда мустақил номзодларнинг бевосита фуқаролар томонидан кўрсатилиши, уларнинг кенг жамоатчиликка яхши танишлиги, халқ ичидан чиққанлиги ва элга яқинлиги жиҳатлари сиёсий партиялар ёки ҳокимият вакиллик органлари номзодларидан фарқ қиларди. Бугун бизнинг парламентдаги фаолиятимиз ҳам ўзига хос жиҳати билан ажралиб туради. Яъни фаолиятимиз блокимизнинг асосий дастурида айтилганидек, мамлакатимизда фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг ҳуқуқий асосларини яратишга қаратилган.

— Айтингчи, бу борада сиз бошчилигингиздаги блок қандай аниқ ишларни амалга оширишга улгурди?

— Биласизми, биз ўтган қарийб икки йил ичида нодавлат, нотижорат ташкилотлари тўғрисидаги қатор қонунларга шарҳлар тайёрладик. Шу билан бирга, ноҳукумат ташкилотлари фаолиятини янада фаоллаштириш мақсадида турли халқаро ташкилотлар ҳамкорлигида кўплаб анжуманлар ўтказдик. Энг муҳими, «Жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги амалдаги Қонуннинг янги таҳририни тайёрладик. Ҳозир эса «Жамоат фондлари тўғрисида»ги янги қонун лойиҳаси тайёр ҳолга келтирилди. Ва, айни лойиҳалар парламентимизнинг бўлажак сессиялари кун тартибига киритилиши мўлжалланмоқда.

Яна бир янгилик. Айни пайтда блокимиз «Хайрия ташкилотлари тўғрисида»ги янги қонун лойиҳасини тайёрлаш устида иш олиб бормоқда. Хабарингиз бор, блокимиз аъзолари ўтган сессияда қабул қилинган «Референдум тўғрисида»ги Қонуннинг янги таҳририни тайёрлашда ҳам фаоллик кўрсатди. «XXI аср маҳалласи» Концепциясини ишлаб чиқиш ҳам блокимизнинг устувор вазифаларидан бири бўлди.

— Агар биз айни ишларни назарда тутсак, унда Сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан сайланган Олий Мажлис депутатлари блоки мавжуд партияларнинг парламентдаги фракцияларига нисбатан анча яхши фаолият кўрсатди, дея оламизми?

— Рости, мен блок раҳбари сифатида бундай даъводан жуда йироқдаман. Аммо, мана бу қонунлар блокимиз томонидан тайёрланган, дея айта оламан.

— Акмал Холматович, кузатишимча, сизнинг етакчилигингиздаги блок Фидокорлар миллий демократик партияси билан бирга кўплаб анжуманлар ўтказди. Айтингчи, нима учун айнан ушбу партияга кўпроқ ён бераяпсизлар?

— Тўғри, блокимиз мазкур партия билан ҳамкорликда қатор тадбирларни ўтказди. Бироқ, мен айни партияга кўпроқ ён бераяпсиз, деган фикрингизга қўшила олмайман. Негаки, бизнинг бош муддаомиз халқ ишончи ва ҳурматини қозониш экан, мамлакатимиздаги ҳар қайси партия билан ҳамкорликда ишлашга тайёрмиз.

— Блок аъзолари бугун бошланажак сессия кун тартибидаги қай бир масалани энг муҳим масала, деб ҳисоблайди?

— Аслида-ку, сессия муҳокамасига киритилган ҳар бир масала ҳам муҳим. Блокимиз томонидан сессия муҳокамасига киритилган масалалар бўйича юзга яқин таклифлар берилди. Уларнинг кўпчилиги лойиҳаларни маромига етказишда эътиборга олинди. Аммо биз референдум ўтказиш ва Олий Мажлиснинг «Халқаро терроризмга қарши кураш тўғрисида»ги Мурожаатномаси лойиҳаси ҳақидаги масалаларни долзарб деб ҳисоблаймиз. Блокимиз Президентимиз Ислом Каримовнинг мамлакатимизда икки палатали парламент тизимини жорий этиш тўғрисидаги ғоясини қўллаб-қувватлайди. Эсласангиз, собиқ иттифоқ даврида икки палатали парламент фақат федератив давлатларгагина хос, дея нотўғри талқин қилинарди. Мана ҳозир Италия, Франция унитар давлат, лекин парламенти икки палатадан иборат. Ҳисобимизча, айни пайтда юздан ортиқ мамлакатнинг қонун чиқарувчи органи ана шундай кўринишда фаолият кўрсатади. Бизнингча, бу ҳокимиятнинг қонунчилик тармоғи — парламентни халқаро меъёрлар ва тамойилларга мувофиқ равишда ташкил этиш, демократиялаштириш ва профессионаллаштириш йўлида қўйиладиган яна бир дадил қадам бўлади. Аслида, депутатлик бу касб. Келажакда парламентимизнинг икки палатадан иборат бўлиши бизда ҳам депутатликнинг том маънодаги касбга айланишига сабаб бўлиши, шубҳасиз. Чунки бунда қуйи палата доимий равишда қонун ижодкорлиги билан шуғулланади. Шу боис блокимиз ушбу масала умумхалқ муҳокамасига қўйилишини айни муддао деб ҳисоблайди.

Суҳбатдош:
Фурқат САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Парламент ҳаётидан лавҳалар.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

ОМОНАТГА ХИЁНАТ ҚИЛИНМАЙДИ

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг еттинчи сессияси кун тартибига «Кредит уюшмалари тўғрисида»ги қонун лойиҳаси (биринчи ўқишда) муҳокамаси ҳам киритилган. Хўш, ушбу қонун лойиҳасини ишлаб чиқишдан кўзланган мақсад нима?

Парламентнинг Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари Бахтиёр Панаевнинг маълум қилишича, банкларнинг аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича ҳозирги фаолиятининг таҳлили қўшимча молиявий хизмат кўрсатувчи муассасаларга талаб мавжудлигидан далолат беради. Нобанк кредитлаш тизимини ташкил этиш республиканинг узоқ ҳудудларида кредит бериш жараёнини кенгайтириш, ички омонатларни жалб қилувчи, аҳолига кредит хизматлари кўрсатувчи ташкилотлар ўртасида соғлом рақобатни вужудга келтирувчи янги институтларни татбиқ қилиш билан чамбарчас боғлиқдир.

Қонун лойиҳасида ўз аъзоларига кредит бериш ва бошқа молиявий хизматлар кўрсатиш билан уларнинг (аъзоларнинг) иқтисодий ва ижтимоий ҳолатларини яхшилаш имконини берувчи кредит уюшмаларни ташкил этиш орқали нобанк кредит ташкилотлари тизимини шакллантириш кўзда тутилган.

Кредит уюшмаси жисмоний ва юридик шахслар томонидан пул маблағларини кейинчалик ўз аъзоларига кредитлар бериш учун бирлаштириш ва жалб қилиш мақсадида ихтиёрий тенг ҳуқуқли аъзолик асосида ташкил этиладиган тижорат ташкилотидир.

Кредит уюшмаси аъзолари пай бадалини киритиш билан бир қаторда, ўз маблағларини кредит уюшмасига депозит сифатида омонатга қўйишлари мумкин. Бунда кредит уюшмасининг аъзоси бўлмаган учинчи шахслардан депозитларни қабул қилиш фақат Марказий банкнинг рухсатига асосан амалга оширилиши мумкин.

Ажратилган кредитларнинг қайтарилиши устидан назорат кредит уюшмаси аъзолари томонидан мустақил равишда ўрнатилади. Кредит уюшмасининг кредит бериш ёки бошқа фаолиятидан олинган фойда уюшма капиталини оширишга йўналтирилиши ёхуд аъзолар ўртасида тақсимланиши мумкин.

Б.Панаевнинг таъкидлашича, банкнинг лицензияси чақириб олинган тақдирда (банкни қайта ташкил этиш ҳоллари бундан мустасно) фуқароларнинг банкдаги омонатлари бўйича қоплаш тўловини амалга ошириш орқали кафолатлаш тизимини яратиш сессияда кўриб чиқилиши мўлжалланаётган «Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимояланишини кафолатлари тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг асосий вазифаси ҳисобланади. Ушбу мақсадларга эришиш учун «Омонат — ҳимоя» фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш жамғармасини ташкил этиш кўзда тутилган.

Озод РАЖАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Жаҳонга йўл очади

Олий Мажлиснинг Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа масалалари қўмитаси томонидан «Қимматбаҳо металлардан ясалган буюмларнинг асиллик даражаси ва тамғаланиши тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳам тайёрланиб, VII сессия кун тартибига киритилмоқда.

Мухбиримизнинг қўмита раиси ўринбосари Суфхонжон СОЛИЕВ билан бўлган суҳбати ана шу хусусида бўлди.

— Биз бу қонун лойиҳасини Олий Мажлиснинг Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси билан биргаликда сессия муҳокамасига киритмоқдамиз, — деди С.Солиев. — Бу қонун лойиҳаси Ўзбекистон Республикасида айнан шундай қонунчилик ҳужжатларининг йўқлиги, қимматбаҳо металлардан заргарлик буюмлари тайёрлаш ва сотиш соҳасидаги ҳуқуқий-меъёрий асосларни шакллантириш эҳтиёжи туфайли юзага келган. Шунингдек, мамлакатимизнинг қимматбаҳо металлардан ясалган заргарлик буюмлари ишлаб чиқаришда етакчи ўринни эгалловчи дунё давлатлари ҳамжамиятига кириш билан бевосита боғлиқ бўлган масаладир.

Қонун лойиҳаси 20 моддадан иборат. Унда асиллик даражаси ва тамғалаш ҳақидаги қонунчилик ҳужжатлари, мазкур соҳадаги ваколатли давлат органи, унинг ваколатлари, қимматбаҳо металлардан ясалган буюмлардаги асиллик даражалари турларининг ўзига хос масалалари, давлат асиллик даражаси тамғасининг таркибий қисмлари, буюмларни (экспорт-импорт) тамғалаш тартиблари, истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш чегаралари, асиллик даражаси ва қимматбаҳо металлардан ясалган буюмлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя қилмаганлик учун жавобгарлик каби тушунчалар ўз аксини топган.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, бу қонун лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар қўмитасининг Давлат асиллик даражасини белгилаш палатасининг қимматбаҳо металлардан ясалган буюмларни синовдан ўтказиш ва тамғалаш бўйича Халқаро Конвенцияга қабул қилинганлиги ва бунинг натижасида юқорида кўрсатилган буюмларни ўтказиш масаласида Ўзбекистон ва унга аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида ўзаро ишонч туғилишига имконият яратилди. Ўзбекистон ушбу Конвенцияга аъзо бўлиши унга аъзо мамлакатларни ўзининг заргарлик буюмлари синовдан ўтказмасдан ва тамғаламасдан [illegible]

«Халқ сўзи» мухбири
Ғофур ЖАБИЕВ
суҳбатлашди.

ИЖТИМОИЙ МУҲОФАЗА — УСТУВОР МАҚСАД

Маълумки, кейинги йилларда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар туфайли тараққиётнинг янги қирралари кашф этилмоқда, ижтимоий муҳофаза имкониятлари янада кенгаймоқда. 2001 йилга келиб, корхоналарга солинадиган фойда солиғи миқдори 26 фоизга, жисмоний шахслардан ундириладиган даромад солиқ миқдори 40 фоиздан 36 фоизга туширилгани мамлакатимизда изчил иқтисодий сиёсат олиб борилаётганидан далолат беради. Агар республика давлат бюджети режаси ва унинг амалдаги ижросига назар ташлайдиган бўлсак, юқоридаги мулоҳазаларимиз янада ойдинлашади. Жумладан, якунланаётган йилда ижтимоий соҳадаги харажатлар ҳажми 481,9 миллиард сўм ўрнига 502,8 миллиард сўмни ташкил этмоқда. Бу кўрсаткич аҳолининг кам таъминланган қисмини ижтимоий ҳимоялаш тизимида 1,4 миллиард сўмга, яъни режага нисбатан 30 фоизга ошган.

Таъкидлаш керакки, ҳукуматимизнинг бу йўналишдаги сиёсати 2002 йилги бюджет лойиҳасида ҳам ўз аксини топган. Жумладан, унда таълим тизимининг барча босқичларини узлуксиз молиялаштириш, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури доирасида академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежлари учун янги бинолар қуриш ҳамда эскиларини реконструкция қилиш, соғлиқни сақлаш тизимида ислоҳотларни чуқурлаштириш, қишлоқ аҳолисини тоза ичимлик суви, табиий газ билан таъминлашни яхшилашга оид долзарб вазифалар қамраб олинганлиги эътиборга моликдир.

Агар рақамлар орқали ифодалайдиган бўлсак, биргина халқ таълими тизимида 2002 йилги бюджет харажатлари 33,8 миллиард сўмни ташкил этиши кўзда тутилмоқда. Бу кўрсаткич 2000 йилда 218,4 миллиард сўм, 2001 йилда 343,7 миллиард сўмдан иборат бўлганлиги ҳисобга олинса, ҳукуматимиз таълим соҳасини молиялаштиришга жиддий аҳамият бериб келаётганлиги ўз-ўзидан англашилади. Қани айтинг-чи, бюджет жами харажатларининг 8,1 фоизини фақат таълим соҳаси учун йўналтирадиган жамият яна қаерда бор? Биргина шу эмас. 2002 йилда фан ва маданият жабҳасини ривожлантириш учун 37,6 миллиард сўм, соғлиқни сақлаш ва спорт соҳасига 85,6 миллиард сўм ажратилиши кўзда тутилаётгани ҳам халқимизнинг хоҳиш иродасига тамомила мосдир.

Турсунбой ФАЙЗУЛЛАЕВ,
Наманган давлат университети ректори,
Олий Мажлис депутати.

Сессия кун тартибидаги масалаларнинг бари бир-биридан муҳим эканлигини биз сайловчилар ҳам яхши англаймиз. Касбим ҳуқуқшунос бўлганлигиданми, сиёсатга қизиқишим туфайлими Олий Мажлис сессиясида, муҳокама этиладиган масалаларга доимо эътибор билан қарайман. Ҳамкасбларим билан уларнинг аҳамияти ҳақида суҳбатлашишни яхши кўраман.

Ҳаётий эҳтиёж

Маҳалладошларим, тумандошларим Олий Мажлиснинг «Халқаро терроризмга қарши кураш тўғрисида»ги Мурожаатномаси ҳақида кўпроқ билишни исташаяпти ва унинг кун тартибидаги энг долзарб масалалардан бири эканини эътироф этишаяпти.

Улар 11 сентябрь воқеаларига, Президентимизнинг шу муносабат билан берган Баёнотларига, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбири билан суҳбатидаги фикрларига бефарқ қарашгани йўқ. Олий Мажлис сессиясида бу борада Мурожаатнома қабул қилиниши кўнглимиздагидай бўлади. Тўғри-да, инсоният тараққиётига тўсқинлик қилаётганлар, дунё бўйлаб уруш оловини ёқишга интилаётган, вайронагарчиликларни келтириб чиқарувчи кимсалар сен билан бир ҳаводан нафас олса-ю, жим ўтирсанг.

Кейинги кунларда Афғонистонда террорчиларга берилган зарбалар айни муддао бўлди. Лекин бу ҳали мақсадга эришилди дегани эмас. Террорчиларни таг-томири билан қўпориб ташлаш учун ҳали анчагина амалий ҳаракатлар зарурлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди. Демак, тинчлик учун, адолатли жамият қуриш учун кураш бир зум бўлсин тўхтамайди. Ана шундай жиддий масаланинг парламентимиз сессияси кун тартибига қўйилиши ҳаммамизни ҳамиша огоҳликка ундаши лозим.

Раҳим САФАРОВ,
Каттақўрғон тумани давлат нотариал идорасининг нотариуси.

ФУҚАРОЛАР БИЗГА ИШОНИШАЯПТИ

Мамлакатимиз Парламентида Оила ва аёллар муаммолари билан шуғулланувчи комиссия нисбатан қисқа муддат ичида ҳам қонун ижодкорлиги, ҳам назорат-таҳлил фаолиятида талай ишларни амалга оширишга улгурди. Мухбиримиз Олий Мажлиснинг Оила ва аёллар муаммолари комиссияси раиси Шарифа САЛИМОВА билан ана шу хусусида суҳбатлашди.

— Ўзбекистондаги барча болалар — менинг фарзандларим, деган сўзларни Юртбошимиз кўп марта такрор-такрор айтганлар, — дейди комиссия раиси. — Биз учун шиорга айланиб қолган бу сўзлар комиссиямизнинг йил мобайнидаги бутун иш фаолиятига асос бўлди. Шу туфайли ҳам бу йилни биз Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги Халқаро Конвенцияга Қорақалпоғистон Республикасида қандай риоя этилаётганлигини ўрганиш билан бошлаб, ёш болали ва ногирон боласи бор аёлларни имтиёзлар билан таъминлашга қаратилган қонунларнинг Самарқанд вилоятида ижро этилишини ўрганиш билан ниҳоялаганимиз бежиз эмас.

Қониқиш билан шуни таъкидлаш керакки, комиссиямиз депутатлар ишчи гуруҳининг республикамиз минтақаларида сафарда бўлиб, қонунларнинг ижро қилинишини назорат-таҳлил текширувларидан ўтказишлари жойлардаги кўплаб долзарб масалаларни ҳал қилиш ва камчиликларни бартараф этиш имконини берди. Биз «Давлат санитария назорати тўғрисида»ги Қонуннинг оналар ва болалар соғлиғини сақлаш соҳасидаги ҳуқуқларни таъминлашга доир қисмининг Бухоро вилоятидаги ижросини, Оила кодексининг васийлик ва ҳомийлик органлари фаолиятига тааллуқли қоидаларнинг Фарғона вилоятидаги ижросини ўргандик.

Бундан ташқари Оналар ва болалар йили қамрови доирасида олтита йирик илмий-амалий анжуманлар, семинарлар ўтказдик.

Ҳозирги кунда давлатимиз ўсиб келаётган авлод, уларнинг баркамол ривожи учун барча зарур шарт-шароитларни яратиб бермоқда. Бюджетдан катта миқдорда маблағлар сарфланмоқда. Шу жумладан, турли сабабларга кўра, ота-онасининг меҳрига тўймай, махсус мактаб-интернатларда ва меҳрибонлик уйларида яшаётган болалар учун ҳам маблағлар ажратилмоқда. Яқинда биз Фарғона вилоятидаги васийлик ва ҳомийлик органларининг фаолияти билан танишдик, бу ерда 8,5 мингдан зиёд болалар васийлик ва ҳомийликка олинган.

Шуни таъкидлаш лозимки, 3348 нафар бола фарзандликка олинганлиги ҳам халқимизнинг улуғвор анъаналарига мосдир. Бу меҳрибонлик, инсонсеварлик, яқин кишисига кўмак бериш каби фазилатлар юртдошларимизга азал-азалдан хос бўлган фазилатлар эканлигидан далолат беради. Вилоят ҳокимлигининг қарорига биноан болалар уйларида тарбияланаётган ҳар бир бола учун махсус ҳисобварақ очилиб, унга бола балоғатга етгунига қадар пул маблағлари тушириб борилмоқда. Фарғона вилоятида амалга оширилган хайрли ишлар билан бир қаторда йўл қўйилган қонун бузилишлари ҳақида комиссиямиз йиғилишида атрофлича тўхталиб ўтдик. Ўз тавсияларимизни бердик. Яна бир ҳолатни алоҳида таъкидлаш керакки, комиссиямизга мурожаат қилаётганларнинг сони тобора ортиб бормоқда.

Бу ҳолатдан биз ниҳоятда хурсандмиз. Демак, комиссиямизни фуқароларимиз танияпти, унга ишонаяпти. Афсуски, уларнинг ҳаммасини ҳозирнинг ўзида шарҳлашнинг имкони йўқ.

Лекин мен газетхонларнинг диққатини битта хатга қаратмоқчиман. 17 ёшли келинчак бизга эридан қолган буюмлари, сепини қайтаришда ёрдам сўраб мурожаат қилди. Бунгача у суд органларига бир ярим йил мобайнида мурожаат қилганлигига қарамасдан масалани ҳал эта олмаган. Воқеалар таҳлили шуни кўрсатдики, ёш қизга нисбатан нафақат шафқатсизларча, балки жиноятқорона муносабатда бўлишган экан. Уни ҳали вояга етмай туриб турмушга беришган, никоҳ пайтида фуқаролик ҳолатлари далолатномаларини қайд этиш органи вакили иштирок этиб, сохта никоҳ қайд этган. Ёш келинчак уч ой яшаб улгурмай яна ота-онасининг уйига қайтиб келган. Шу ўринда келин-куёвнинг ота-оналари, маҳалла, жамоатчилик қаерга қараган эди, деган кескин ва ҳақли савол туғилади?

Эндигина ҳаётга қадам қўяётган инсонга нисбатан йўл қўйилган адолатсизликни бартараф этиш учун кўп куч-ғайрат ва вақт керак бўлди. Бироқ, масаланинг фақатгина моддий жиҳатини ҳал этиш билан иш битармикан? 17 ёшли гулдек қизга етказилган маънавий зарар учун ким жавоб беради? Ким бу зарарнинг ўрнини тўлдира олади? Энг муҳими, ҳозирги кунгача келган юздан зиёд хатларнинг аксарият қисми ижобий ҳал этилди. Комиссиямизга жавоб хатлари ҳам кўплаб келади. Ана шундай хатлардан бир қанчаси республикамизда «Оналик ва болалик» боғлари ташкил этиш ҳақидадир. Масалан, шундай хатлардан бирида Самарқанд вилоятида бизнинг ташаббусимизни қўллаб-қувватлаганликлари тўғрисида маълум қилишган. Самарқанд вилояти Челак туманидаги «Чоштепа» қишлоғида бўлажак боғ учун 1,5 гектарлик унумдор ерлар ажратилган, бу жойга мевали дарахтларнинг энг яхши навларидан кўчат ўтказиш режалаштирилмоқда. Пойтахтимизнинг Алишер Навоий номли боғида ҳам ана шундай бўлажак «Оналик ва болалик» боғлари учун ер участкаси ажратилган бўлиб, бу жойга турли энг ноёб дарахт кўчатлари ўтказилади.

Яна бир саъй-ҳаракатларимизнинг натижасида «Қорда қолган лолалар» номли китоб чоп этилганлиги ҳам қувонарли ҳолдир. Шаҳидлар хотираси хайрия жамғармаси билан ҳамкорликда тайёрланган бу китобда қатағон қилинган 33 нафар ўзбек аёлининг ҳаёти ҳақида ҳикоя қилинади.

Комиссиямиз янги қонунлар яратиш устида ҳам жиддий иш олиб бориб, ўтган сессияларимизда Парламентнинг Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси билан биргаликда «Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси устида ишладик ва у қабул қилинди. Ушбу хасталик билан ҳозирги кунда сайёрамиз аҳолисининг анча қисми касалланган. Мазкур қонун республикамизда долзарб муаммо бўлиб турган ушбу касалликнинг олдини олишга қаратилган муҳим ҳуқуқий ҳужжатдир.

Ҳозирги пайтда эса бошқа қўмиталар билан ҳамкорликда «Йод тақчиллиги тўғрисида»ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш борасидаги ишларимиз давом этмоқда.

Депутат ваъдасида туради

Нон ва нон маҳсулотлари турини кўпайтириш, савдо хизмати маданиятини ошириш, энг асосийси янги ишчи ўринларини очиш масалалари «Қуваматлуботсавдо» бирлашмаси раиси Миродил Ҳайдаровнинг сайловолди дастуридан ўрин олган эди. Олий Мажлис депутати М. Ҳайдаров бирин-кетин ўз ваъдасини бажараяпти. Яқинда мазкур бирлашмада янги цех ишга тушди. 80 нафар ёшлар эса иш билан таъминланди.

Айни пайтда цехда ишлаб чиқарилаётган 8 турдаги макарон ва саккиз турдаги нон маҳсулотлари нафақат Фарғона водийси вилоятлари, балки Бухоро, Сурхондарё, Жиззах вилоятлари, шунингдек, экологик мураккаб вазиятда яшаётган Қорақалпоғистон савдо дўконларига ҳам юборилаётир.

СУРАТДА: Олий Мажлис депутати Миродил Ҳайдаров макарон цехи ишчиси Зулфия Ҳошимова билан.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Қўмита ва комиссияларда

(Давоми. Боши 1-бетда).

Олий Мажлис Норматив-ҳуқуқий атамалар комиссиясининг йиғилишида ҳам еттинчи сессия кун тартибига киритилган қонун ва қарорлар лойиҳалари кўриб чиқилди. Комиссия раиси Миракмал Миролимов комиссияда амалга оширилаётган ишлар хусусида ахборот берди. Комиссия қабул қилган қарорда ўқувдан ўтказилган қонун ва қарорлар лойиҳалари ҳамда улар матнида қўлланилган ўзбек атамалари мақбул топилиб, фойдаланиш учун тавсия этиш, шаклланган тажрибаларни давом эттириш ва такомиллаштириш зарурлиги мақсадга мувофиқ, деб топилди.

* * *

Олий Мажлиснинг Оила ва аёллар муаммолари комиссиясининг йиғилишида, асосан иккита масала муҳокама қилинди. Дастлаб еттинчи сессия кун тартибига киритиладиган масалалар номма-ном муҳокама қилиниб маъқулланди. Айрим қонун лойиҳалари юзасидан қўмита аъзоларининг таклиф ва мулоҳазалари ҳам тингланди. Йиғилишни олиб борган комиссия раиси Шарифа Салимова комиссиянинг 2001 йилдаги фаолияти хусусида ҳисобот берди.

* * *

Шу куни Олий Мажлис Регламент, одоб ва депутатлар фаолиятининг таъминоти комиссиясининг ҳам йиғилиши бўлиб ўтди. Уни комиссия раиси Ш. Хўжаниёзова олиб борди. Мажлисда иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг еттинчи сессияси кун тартиби лойиҳаси, комиссиянинг 2001 йилдаги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи ҳамда 2002 йилга мўлжалланган иш режаси муҳокама қилинди. Шунингдек, комиссия ваколатига кирадиган бошқа масалалар ҳам атрофлича кўриб чиқилди.

Кўрилган масалалар юзасидан кўплаб фикр-мулоҳазалар ўртага ташланди. Йиғилиш сўнггида муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси ва Америка Қўшма Штатлари ҳукуматлари ўртасида икки томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотларни қўллаб-қувватлаш борасида ўзаро англашув тўғрисида

МЕМОРАНДУМ

(Давоми. Боши 1-бетда).

самарали мулоқот руҳини, ўзаро ҳамжиҳатликни юқори баҳолаб,

қуйидаги йўналишларда ҳамкорликни янада ривожлантириш тўғрисида ўзаро келишувга эришди:

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати:

Барқарорлик ва аҳолининг эҳтиёжманд гуруҳлари манфаатларини ижтимоий муҳофаза қилиш заруратини инобатга олган ҳолда иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш борасидаги қатъиятини таъкидлайди. Бу қатъият қуйидаги мақсадларда Халқаро валюта жамғармаси иштирокида бошқа халқаро молиявий институтлар билан самарали ҳамкорлик имкониятларини кенгайтириш учун ислоҳотларнинг ишончли дастурини ишлаб чиқиш ва амалга оширишни ўз ичига олади:

— жорий ҳисоб рақамлари бўйича миллий валютани бирхиллаштириш ва эркин айирбошланишига эришиш;

— макроиқтисодий ва молиявий барқарорликни мустаҳкамлаш;

— савдо, божхона ва тарифларни тартибга солиш соҳаларидаги сиёсатни яхшилаш, шунингдек, минтақавий ҳамкорлик жараёнини жадаллаштириш ва Марказий Осиё давлатлари иқтисодиётини босқичма-босқич интеграция қилиш;

— хусусийлаштириш, хусусий сармоя жалб қилиш, қонунчиликни кучайтириш, сармоядорларга қўшимча қулайликлар яратиш ва Ўзбекистоннинг бой минерал-хомашё захираларини ўзлаштириш ва қайта ишлашда уларнинг иштирокини кенгайтиришдан иборат чора-тадбирлар қабул қилиш орқали инвестиция муҳитининг жозибадорлигини таъминлаш.

АҚШ Ҳукумати:

Қуйидагиларга тарафдорлигини билдиради:

— Ўзбекистон Республикаси билан муносабатларга устуворлик мақоми бериб, Ўзбекистон Республикаси ва халқининг тараққиёти ҳамда гуллаб-яшнашини жадаллаштириш учун яқин ҳамкорликда ишлаш, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг Халқаро валюта жамғармаси ҳамда бошқа халқаро молия институтлари билан муносабатларини мустаҳкамлашга кўмаклашиш;

— жумладан халқаро молия институтлари, бошқа донорларда мавжуд бўлган тегишли механизм ва воситалар доирасида Ўзбекистон Республикасига, биринчи навбатда, ижтимоий ва молиявий барқарорликни ҳамда келгуси йилларда иқтисодий ислоҳотларнинг энг қизғин даврида рақобатбардошликни таъминлашга қаратилган ялпи молиявий ва иқтисодий ёрдам кўрсатишни ривожлантириш. Бундай қўллаб-қувватлаш, жумладан тўлов балансини барқарорлаштириш ва давлат бюджети учун бериладиган ёрдам АҚШда ва бошқа халқаро молиявий институтларда белгиланган қоида ва тартиблар асосида кўрсатилади;

— ўзининг ваколатли идоралари орқали Ўзбекистон Республикасининг манфаатдор идоралари билан биргаликда АҚШ Экспорт-импорт банки (Эксимбанк)нинг амалдаги дастурларини кўриб чиқиш;

— Ўзбекистон Республикаси ва унинг халқи манфаатларига мос келадиган, Молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Савдо вазирлиги, АҚШ Халқаро тараққиёт агентлиги (ЮСАИД), Хорижий хусусий инвестициялар бўйича корпорация (ОПИК), Савдо ва тараққиёт агентлиги (ТДА), Эксимбанк ва АҚШнинг бошқа молиявий, савдо, инвестиция ташкилотлари орқали амалга оширилаётган дастур ва лойиҳаларни рўёбга чиқариш борасида фаол иш олиб бориш;

— халқаро тузилмалар, шу жумладан Европа Иттифоқи, "Катта Еттилик" ва бошқалар томонидан молиялаш манбаларини кўпайтириш борасида Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан биргаликда иш олиб бориш;

— касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейларни техник жиҳозлашга молиявий ёрдам бериш орқали Ўзбекистон Республикасининг Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга оширишга кўмаклашиш йўли билан инсон ресурсларини ривожлантиришга ҳисса қўшиш;

— Ўзбекистон Республикасининг Амударё ҳавзасида икки йилдан бери давом этаётган қурғоқчиликнинг салбий таъсирини бошдан кечираётган ҳудудлари аҳолисига инсонпарварлик ёрдами кўрсатиш масаласини кўриб чиқиш;

— томонлар биргаликда белгилайдиган устуворликларга мувофиқ, тез орада, шу йилнинг ўзида қўшимча иқтисодий ва гуманитар кўмак ҳамда хавфсизлик соҳасида ҳамкорлик учун умумий қиймати 100 миллион АҚШ доллари миқдорида ёрдам кўрсатиш;

— АҚШ Экспорт-импорт банкининг Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банкига кичик ва ўрта бизнес ривожланишини қўллаб-қувватлаш учун 50 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит линияси очиш кўзда тутилган молиявий механизмини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

— улар саъй-ҳаракатларини АҚШнинг Савдо ва тараққиёт агентлиги ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги орқали 2001 йилнинг 29 ноябрида Томонлар ўртасида имзоланган Меморандумда батафсил белгиланган қатор устувор инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун техник-иқтисодий асосларни ишлаб чиқиш ва кейинчалик ресурсларни сафарбар этишга қаратилган грантлар ажратилишига сафарбар этиш.

Томонлар қуйидаги соҳаларда икки томонлама ҳамкорликнинг ҳуқуқий асосини такомиллаштириш ва тартибга солишга ёрдам берадиган чора-тадбирларни амалга оширишга келишиб олди:

— молиявий-иқтисодий;

— ҳарбий-техникавий;

— савдо-инвестициявий;

— гуманитар соҳа.

Томонлар юқоридагилар билан бир қаторда қуйидаги масалаларни кўриб чиқишга тайёр эканлигини билдирди:

1. Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётининг қуйидаги устувор тармоқларида инвестициявий лойиҳаларни амалга ошириш учун АҚШ Экспорт-импорт банки суғурталаши остида қўшимча кредитлар тақдим этиш:

— энергияни тежовчи ва экологик тоза технологияларни жорий этиш асосида генераторларни замонавийлаштириш орқали электр энергетикаси соҳасини равнақ топтириш;

— транспорт инфратузилмасини такомиллаштириш ва ривожлантириш;

— минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи корхоналарни модернизация қилиш;

— ўзаро манфаат келтирувчи бошқа йўналишлар.

2. Ўзбекистонга тўғридан-тўғри Америка инвестицияларини кўпайтириш, Хорижий хусусий инвестициялар бўйича корпорация (ОПИК)нинг инвестициявий лойиҳалар, йирик давлат корхоналарини хусусийлаштириш, кичик ва ўрта хусусий тадбиркорлик, халқаро туризм инфратузилмасини ривожлантириш ва бошқа соҳалардаги иштирокини кенгайтириш.

3. Ўзбекистон Республикасига АҚШнинг Халқаро тараққиёт агентлиги (ЮСАИД), АҚШнинг Савдо ва тараққиёт агентлиги (ТДА) дастурлари доирасида қуйидаги йўналишларга қаратилган техник ёрдами кўламини кенгайтириш:

— инвестиция лойиҳалари, шу жумладан кичик ва ўрта бизнес соҳасидаги лойиҳаларда иштирок этувчи Америка компания ва банкларини Ўзбекистонга жалб этиш учун техник-иқтисодий асосларни биргаликда ишлаб чиқиш;

— Ўзбекистон товарларининг жаҳон бозорига чиқиши учун халқаро сифат стандартлари ва экспорт маҳсулотини сертификатлашни жорий қилиш, маркетингнинг замонавий технологияларини татбиқ этиш;

— энергия тежаш ва ахборот технологияларини жорий этишнинг илмий-ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш.

Томонлар ўзаро ҳамкорликнинг иқтисодий жабҳасини кенгайтириш мақсадида мазкур Меморандумда келишилган барча масалалар устида қатъий, изчил ва мунтазам иш олиб боради. Бу масалалар келгуси музокаралар жараёнида уларнинг диққат марказида бўлади.

Юқорида баён этилганларга мувофиқ Томонлар ўзаро англашув тўғрисидаги мазкур Меморандумга имзо чекди.

30 ноябрь 2001 йил.

***

2001 йил — Оналар ва болалар йили

"... Мен XXI асрнинг биринчи йилини, яъни кириб келаётган 2001 йилни мамлакатимизда Оналар ва болалар йили деб эълон қилишни таклиф этмоқчиман". Юртбошимизнинг бундан бир йил аввал муҳташам "Туркистон" саройи минбаридан туриб айтган бу гаплари йилимизнинг асосий мазмуни, мундарижасига айланди, десак муболаға бўлмас. Йил давомида оналик ва болалик ҳимояси йўлида амалга оширилган ишларимизнинг ижобий таъсири юртимизда яшаётган барча одамлар тақдирида, ҳар бир оила, ҳар бир хонадон ҳаётида ўз аксини топди, дейишга бугун ҳақлимиз. Чунки мустақиллигимизнинг илк кунлариданоқ аёлларнинг оила, жамиятдаги мавқеини ошириш, оила фаровонлиги ва барқарорлигини таъминлаш, соғлом авлодни вояга етказиш борасида катта ишлар қилинди. Оналар ва болалар йилида эса буларнинг узвий давоми сифатида оналик ва болаликни ҳуқуқий, иқтисодий ва ижтимоий ҳимоя қилиш, болалар ва ўсмирларнинг ҳар тарафлама баркамол инсонлар бўлиб вояга етиши учун аввалги йилларда бошланган ишлар ва ҳаракатлар нафақат давом эттирилди, балки янада кучайтирилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш котибияти мудири Танзила Норбоева билан суҳбатимиз шу ҳақда борди.

МЕҲР СУТИ ИЛА ФАРЗАНД УЛҒАЙГАЙ...

— Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, мамлакатимизда оила, она ва бола манфаатларини муҳофаза қилиш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланди, — дейди Т.Норбоева. — Республикамизда оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш юзасидан бир қанча йўналишлар бўйича чора-тадбирлар амалга оширилди. Аввало, оила, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоя қилишнинг дунёнинг энг илғор тажрибаларидан фойдаланган ҳолда ҳуқуқий асослари яратилди. Кўп болали кам таъминланган оилалар, етим, ногирон болаларга ғамхўрлик қилишни давлат бевосита ўз зиммасига олди. Соғлом фарзанд туғилиши ва тарбияланишига қаратилган комплекс тадбирлар амалга оширилмоқда. Шунингдек, соғлом оилани шакллантириш, ёшларни турмушга тайёрлаш бўйича янги тизимлар барпо этилди. Муҳими, занжирмисол бир-бирига боғлиқ бўлган соғлом авлод, соғлом оила, соғлом жамият ғояси амалга ошириляпти.

— Бу ўринда Оила, Аёллар, Соғлом авлод, Оналар ва болалар йилларига бағишлаб қабул қилинган ва ҳаётга муваффақият билан татбиқ этилган Давлат дастурларининг аҳамияти катта албатта. Қолаверса, яна қатор Давлат дастурлари мавжудки, улар бевосита оналик ва болалик манфаатларини ҳимоя этади.

— Дарҳақиқат, Соғлиқни сақлашни ислоҳ қилиш дастури, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, хотин-қизларнинг оила ва жамиятдаги мавқеини ошириш, оила манфаатларини таъминлаш борасидаги дастурлар узоқни кўзлаб амалга ошириладиган чора-тадбирлар мажмуидир. Уларда нафақат оналик ва болалик манфаатларини ҳимоя этиш, балки аёлни эъзозлаш, оилаларнинг жамият ривожидаги ўрнини ошириш, фарзандларимизни мамлакатимиз келажаги сифатида асраш ва тарбиялаб вояга етказишга қаратилган ишлар мужассам.

Оналар ва болалар йилида амалга оширилаётган хайрли ишлар эса ўтган йилларда бажарилган бундай улуғвор вазифаларнинг мантиқий давоми ҳисобланади. Соғлом фарзандни фақат соғлом онагина дунёга келтиришини назарда тутган ҳолда йил мобайнида туғиш ёшидаги аёлларнинг саломатлигини назоратга олиш ва соғломлаштириш, хотин-қизларнинг тўлиқ тиббий кўрикдан ўтказилишини ташкил қилиш борасидаги ишларимизни давом эттирдик. Айниқса, хасталикларга чалинган ҳомиладор аёлларни даволаш, болаларда учрайдиган касалликларнинг олдини олиш юзасидан олиб борилган тадбирлар яхши натижа берди.

— Масалан, қандай?..

— Жумладан, ўтган ўн йил ичида республикамизда болалар ўлими 1,8 мартага, оналар ўлими эса 2,3 мартага, қизамиқ касаллиги икки баробарга камайди. Кейинги беш йил ичида мамлакатимизда полиомиелит касаллиги умуман ҳисобга олинмади. Бунда она ва бола скрининги текширувларини ўтказиш ишлари ҳам оила аъзоларининг соғлиғини ўз вақтида назорат қилишга, зарур ҳолларда эса соғломлаштириш чораларини кўришга, ногирон фарзандлар туғилишининг олдини олишга замин яратмоқда. Бундан ташқари Тошкент врачлар малакасини ошириш институти қошида "Болалар ва ўсмир қизлар репродуктив саломатлиги" ўқув-методик ташхис-даволаш маркази ташкил этилди. Барча вилоятларда унинг филиаллари ҳам очилган. Бугунги кунда шаҳар ва туманлардаги болалар поликлиникалари қошида қизлар гинекологлари хоналари фаолият кўрсатмоқда.

— Танзила Камоловна, "Она ва бола" Давлат дастурига кўра жойларда аёллар ва болалар саломатлигини яхшилашга мўлжалланган тиббиёт муассасалари бунёд этилиши лозим эди, шундайми?

— Ҳа, шундай. Муассасалар, марказлар, санаторийлар қуриб, фойдаланишга топширилди. Жумладан, Сирдарё вилоятининг Гулистон шаҳридаги "Она ва бола" реабилитация-соғломлаштириш маркази, Фарғона вилоятининг Бешариқ тумани ҳамда Қува шаҳридаги "Она ва бола" марказлари, Наманган вилояти Давлатобод туманидаги реабилитация маркази, Навоий вилояти Нурота туманидаги туғуруқ комплексини таъкидлаш ўринли бўлар, деб ўйлайман. Албатта бу ва бунга ўхшаш тиббий маскан фарзандларимизнинг жисмонан соғлом, бақувват бўлишларида асосий роль ўйнаса, оила, мактабгача тарбия муассасалари, мактаблар болажонларнинг маънавий жиҳатдан тўғри тарбияланишида муҳим аҳамият касб этади. Шу боис болаларни гўдаклик ёшидан жисмоний ва маънавий жиҳатдан тўғри тарбиялашда ота-оналарга ёрдам бериш мақсадида турли мавзуларда ўқув қўлланмалари ва тавсиялари ишлаб чиқилди. Боғчаларда кичкинтойлар учун компьютер ва чет тилларни ўргатадиган гуруҳлар ташкил қилинмоқда. Буларда фарзандларимизни ота-боболаримиздан қолган урф-одатлар, гўзал қадриятлар ва замонавий тарбия усуллари асосида тарбиялашга алоҳида эътибор берилялти. Миллий руҳда тарбияланган, чет тили бўйича дастлабки сабоқни эгаллаган, компьютер билан "тиллашиш"нинг уддасидан чиқадиган болажонимиз мактаб остонасига қадам қўярқан, бу "билим"ларини такомиллаштиришга киришади. Кези келганда шуни айтиш жоизки, бу йил илк марта мактаб ўқувчиларини дарсликлар билан таъминлашнинг ижара тизими синовдан ўтказилмоқда...

— Француз мутафаккири Руссо "Болани ақлли ва мулоҳазали қилмоқ учун уни бақувват ва соғлом ўстиринг; майли у ишласин, тинмасин, югурибелсин, бақириб-чақирсин, ишқилиб, доимий ҳаракатда бўлсин!" деган экан.

— Дарвоқе, болаларнинг тасвирий, бадиий ва техникавий ижодиётини ривожлантириш учун турли мавзуларда танловлар, спорт мусобақалари ҳамда бошқа тадбирлар ўтказилганини алоҳида таъкидлаш лозим. Қолаверса, бу йил республикамизнинг 800 га яқин болалар оромгоҳларида 300 минг нафаргача фарзандларимизнинг ёзги таътил даврида дам олиши уюштирилди. Айниқса, Оролбўйи ҳудудидаги хотин-қизлар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлаш ишларига катта эътибор берилди. Қорақалпоғистон Республикасидан 3000, Хоразм вилоятидан эса 1500 нафар аёллар республикамиз вилоятларининг энг сўлим сиҳатгоҳларида бепул дам олишди.

— "Она ва бола" Давлат дастурини амалга ошириш кенг қамровли иш албатта. Бу вазифаларни фақат давлат идораларининг кучи билан бекаму кўст бажариб бўлмайди-ку ахир.

— Албатта, Юртбошимиз ўтган йили Асосий Қонунимизнинг саккиз йиллиги тантаналарида сўзлаган нутқида бунда "... бошқарув органлари, жойлардаги ҳокимликлар, идора ва муассасалар, барча ташкилотларнинг, бир сўз билан айтганда, бутун халқимизнинг фаол иштирокини кўзда тутиш даркор", деган эди. Зеро, қачонки, жамоатчилик қўллаб-қувватласа, давлат ва нодавлат ташкилотлари ҳамкорлик қилсагина мамлакат қамрови доирасидаги ишлар бор бўй-басти билан амалга ошади. Давлат дастурининг бажарилишига масъул бўлган Республика комиссияси эса бу ташкилотларнинг саъй-ҳаракатларини мувофиқлаштириб бордилар. Лекин белгиланган тадбирларни молиялаштиришда асосий оғирликни давлат ўз зиммасига олди. Ҳаммаси бўлиб дастурий чора-тадбирларнинг бажарилишига 85,9 миллиард сўм ва 32,6 миллион АҚШ доллари йўллаш режалаштирилган.

— Маълумки, юртимизда оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш юзасидан амалга оширилаётган ишларимиз дунё ҳамжамиятида ҳам катта қизиқиш уйғотаётгани сир эмас. Шу ҳақда ҳам гапириб берсангиз.

— Шу йилнинг январь ва октябрь ойларида БМТнинг нуфузли минбарида Ўзбекистон Республикасининг "Хотин-қизлар камситилишининг барча шаклларига барҳам бериш" ҳамда "Бола ҳуқуқлари тўғрисида"ги Конвенцияларнинг бажарилиши юзасидан Миллий маърузалар тақдимоти бўлиб ўтди. Тақдимотдан сўнг анжуман иштирокчилари томонидан юзлаб саволлар берилди ва уларнинг барчасига ҳукуматимиз делегацияси асосли жавоблар қайтаришди. БМТ вакилларини Ўзбекистонда қисқа вақт ичида юз берган ижобий ўзгаришлар ҳайратга солди. Айниқса, оналик ва болалак манфаатлари, оилавий муносабатларнинг ҳуқуқий асослари яратилганлиги, хотин-қизлар ва болалар билан ишлаш юзасидан махсус тизим ташкил этилганлиги, Юртбошимиз ташаббуси билан ҳар йилнинг ижтимоий-иқтисодий мақсади эълон қилиниши ва бу борада Давлат дастурларининг ишлаб чиқилиши, унинг амалга оширилиши, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизими муваффақият билан ишлаётгани уларда катта қизиқиш уйғотди. Ҳатто ўлкамиздаги оналик ва болалик масалалари ҳамда уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасидаги ишларни бошқа мамлакатларда ҳам тарғиб қилса арзигулик тажриба, тизим деб баҳолашди. Ҳақиқатан ҳам дунёдаги биронта ривожланган мамлакатда хотин-қизлар, айниқса болаларга бундай имтиёзлар яратилмаган. Чунки ҳар бир миллатнинг, халқнинг генофонди мустаҳкам бўлса, унинг равнақи, истиқболи ҳам ишончли ва мустаҳкамдир.

Шу ўринда бир ривоят хаёлимга келиб қолди. Бир шаҳарнинг шоҳи юртида туғилган ўғил болаларни ўн беш ёшга тўлиши билан ўлдиртирар экан. Навбат камбағал бир аёлнинг фарзандига етганда, у аламидан чидолмай туну кун йиғлайверибди. Шу хонадон олдидан ўтиб кетаётган бир мўйсафид онанинг бу нолишига чидолмай, ҳовлига кириб, йиғининг сабабини сўрабди. Шунда аёл воқеани сўзлаб, шу кун шоҳ навкарлари келиб, яккаю ёлғизини олиб кетишларини айтибди. Мўйсафид йигитчани чақириб уқтирибди: "Ўғлим онангизга айтинг кўкрак сутларидан қўшиб, нон ёпсинлар, Сиз уни халтага солиб, шоҳ саройига равона бўлинг. Шоҳ жаллод чақиришдан аввал охирги тилагингизни бажо келтиради. Шунда сиз нонни иккига бўлиб ярмини ўзингиз еб, ярмини шоҳга узатинг. Унинг ҳам шу нондан татиб кўришини сўранг". Йигитча мўйсафид айтганидай қилибди. Шоҳ нонни ушатиб оғзига солибди. Таъмининг ширинлигидан яримта кулчанинг ҳаммасини еб қўйибди. Бироз ўтгач, жаллод чақириш ўрнига ҳалиги йигитчага худди ўз инисидек муомила қила бошлабди. Охири уни ёнига ўтказиб, вазир этиб сайлаган ва шу кундан бошлаб юртида ўн бешга кирган йигитчаларни ўлдириш амрини бекор қилдирган экан. Она сутининг нечоғли муқаддаслигини қаранг. Назаримда ҳаёт давомчиси бўлмиш оналаримиз ва уларнинг оппоқ, покиза, барча меҳру муҳаббатга йўғрилган меҳр сутидан баҳраманд бўлган жондан азиз жигаргўшаларимиз тимсолига айланган бу йилимиздаги хайрли ишларимиз яна ва яна давом этаверади.

Суҳбатдош:
"Халқ сўзи" мухбири
Умида ФАЙЗИЕВА.

***

Ислом ва дунёвий илм

Жон ХЁРБСТ, АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси:

— Муқаддас Рамазон ойи бошланиши муносабати билан барча мусулмонларга дўстлик ва эҳтиром туйғуларини изҳор этаман. Дипломатик фаолиятимнинг катта қисмини қатор ислом давлатларида адо этганлигим туфайли барчамиз Ислом дини орқали маърифат ва билимга интилиш борасида кўп нарсани ўрганишимиз мумкинлигини биламиз.

Рамазон ойининг халқаро таълим ҳафталигига уланиб кетганлиги диққатга сазовордир. Ушбу ҳафталик бизни бир-биримизга меҳр-саховатли бўлишга ўргатиб, халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Терроризмдек офат фуқаролик жамияти ва бегуноҳ инсонлар ҳаётига таҳдид солаётган бугунги кунда Америка Қўшма Штатлари ва Ўзбекистон аввалгидан-да яқинроқ ҳамкорлик қилиши, ўзаро тушуниш ва маърифат йўлларини очиб қўйиши лозим.

Таълимнинг аҳамияти ва уни тушуниш масалалари Ўзбекистоннинг барча олий ўқув юртларида, жумладан, кўплаб мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлик қилувчи Тошкентдаги Ислом университетида ҳам муҳокама қилинади. Ушбу ўқув юрти ЮНЕСКО билан ҳамкорлик орқали жаҳон динларини ўрганиш ва қиёслаш борасида муҳим рол ўйнаши мумкин. Университетда ҳатто шу йўналишда кафедра ҳам ташкил этилган. Ислом университети халқларимиз ўртасида ўзига хос кўприк вазифасини бажариб, келажакда Америкада ҳам Ислом динини ўрганиш марказини тузишда кўмак бериши шубҳасиздир.

Тарихдан маълумки, Ислом дини ҳамиша билимга интилишни қўллаб-қувватлаган. Ислом университети ўз талабаларини учинчи минг йиллик даъватига тайёрлар экан, қадимий мадраса таълимининг минг йиллик анъаналаридан фойдаланади. Математика ва аниқ фанлар соҳасида Ўзбекистон инсоният билимлар хазинасига катта улуш бўлиб қўшилган бой меросга эга. Амударё ва Сирдарё оралиғи ислом таълимини ривожлантиришга қўшган улуши билан машҳур. Ҳадисларни ўрганиш асосчиси бўлган Имом ал-Бухорийнинг мероси бунга яққол мисол бўла олади. Шунингдек, Ўзбекистон ғарб дунёсида Авиценна номи билан машҳур бўлган, олимлар томонидан тиббиёт ва фалсафа тараққиётига қўшган ҳиссаси учун эъзозланадиган Абу Али Ибн Сино билан ҳам ҳақли равишда фахрланади. Бундан ташқари замонамиз олимлари дунёдаги илк расадхоналардан бирини қурган, ниҳоятда аниқлик билан мингдан ортиқ юлдуз йўлини ҳисоблаб чиққан Улуғбекнинг ҳам ноёб даҳосига ҳамон қойил қолади.

Америка Қўшма Штатлари ҳам ислом олимлари меросидан бебаҳра эмас. Қатор университетларда кун сайин сони ортиб бораётган исломий талабалар билан шуғулланувчи дин руҳонийлари бор. Зеро, Америка Қўшма Штатларида 6 миллионга яқин мусулмон яшайди. Улар учун 2 мингга яқин мачит бор.

Бироқ, Ўзбекистон ва Америка Қўшма Штатларида халқаро таълим ҳафталигини нишонлашдан ташқари, бизни ташвишлантирадиган ҳолатлар ҳам бор. Негаки, «Толибон»лар Ислом динини бузиб талқин қилиши натижасида хотин-қизларни меҳнат қилиш ва билим олиш ҳуқуқидан маҳрум этди. Аксарияти хотин-қизлардан иборат бўлган ўқитувчилар етишмаслиги туфайли Афғонистон болаларининг билимга бўлган эҳтиёжи қондирилмай келинмоқда.

Афғонистондаги қизларнинг 90 фоиздан зиёди саводсиз. Йигитларнинг фақат 60 фоизигина ўқишни билади, холос. Кобул шаҳрида «Толибон» 63 та мактаб ва университет фаолиятини тўхтатиб қўйди. Илгари Кобул университетида 4 минг нафар талаба қизлар таълим олар эди. Толиблар ҳукумат тепасига келгач университетда тиббиёт, муҳандис ва ўқитувчилик касбини эгаллаган аёлларга фаолият кўрсатиш тақиқлаб қўйилди. Ночор аҳволда қолган ўқимишли аёллар тиланчилик қилишга мажбур бўлди, толиблар зулмига қарши бош кўтарганлари эса қатл қилинди. Аҳолининг деярли ярмини, хусусан хотин-қизларни асосий ҳуқуқларидан маҳрум этган бундай тузум исломий деб бўлмайди. Ва, унинг муқаддас Қуръонга ҳеч қандай дахли йўқ.

Хушхабар шундан иборатки, энди Кобул, Мозори-Шариф ва Ҳирот толиблардан озод қилинди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Афғонистондаги турли гуруҳлар билан коалицион ҳукумат тузиш борасида иш олиб бормоқда. Сўнгги беш йил давомида илк бор Афғонистон кўчаларига тинч ҳаёт кириб келди. Янгиликларда эркаклар, аёллар ва болаларнинг ўйнаб, рақсга тушишларини кўрсатишмоқда. Толиблар пайтида ана шу оддий хурсандчиликлар ҳам тақиқланган эди. АҚШ Афғонистон халқига ёпиб қўйилган мактаб ва университетларни очишга ҳамда хотин-қизларни билим даргоҳларига қайтишига кўмаклашишга тайёр. Мамлакатимиз дунёнинг бошқа давлатлари қатори толиблар томонидан ёпиб қўйилган маърифат эшикларини яна очилишидан хурсанд.

Таълим соҳасида тажриба алмашиш бўйича АҚШ Ўзбекистонга таклиф қилаётган имкониятлар ушбу соҳада «Толибон» томонидан жорий этилган сиёсатга нисбатан тамоман аксинчадир. 1992 йилдан ҳамда озодликни ҳимоя қилиш битими имзолангач, қатор масалаларда ҳамфикр эканлигимиз ойдинлашди. Бу йил 160 нафарга яқин талаба, олим ва мутахассислар АҚШдаги алмашиш дастурларида кенг иштирок этади. Бундай ўзаро ҳамкорлик муносабатлари халқлар ва уларнинг маданиятларини чуқур тушунишга хизмат қилади.

Террорчиликка қарши курашда ҳамкоримиз бўлган Ўзбекистон таълим соҳасидаги имкониятларини янада кенгайтиришга доир улуғвор режа иштирокчисига айланиши мумкин. Биз биргаликда халқаро таълимни ўзаро дўстликни ривожлантирувчи воситага айлантиришимиз мумкин. Биз биргаликда халқаро таълим халқлар ўртасидаги ўзаро ҳамжиҳатликни яхшилашга хизмат қилишга эришишимиз мумкин.

(элчи Ж. Хёрбстнинг 16 ноябрда Ислом университетида сўзлаган нутқидан).

***

«Нуроний» жамғармаси 5 ёшда

Фахрийларнинг қалби қаримас

Мустақиллик йилларида уруш ва меҳнат фахрийлари, ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронларга ҳар томонлама иззат-ҳурмат кўрсатиш, уларга зарур моддий, маънавий ёрдам бериш, имтиёзлар яратиш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Уларни ижтимоий ҳимоялашни кучайтириш, уй-жой, маиший, турмуш шароитини яхшилаш юзасидан Президентимизнинг бир қанча фармонлари, ҳукумат қарорлари қабул қилинди.

1996 йилнинг декабрь ойида Юртбошимиз Фармони билан Ўзбекистон фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармаси ташкил этилди. 1999 йилнинг декабрида эса Вазирлар Маҳкамасининг «2000-2005 йилларда ёлғиз кексаларни, пенсионерлар ва ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтиришга қаратилган чора-тадбирлар дастури ҳақида»ги Қарори эълон қилинди.

Ҳозирда Ўзбекистонда истиқомат қилаётган 2718 минг нафар пенсионернинг 59 минги жаҳон уруши қатнашчиси ва ногирони, 418 минги эса уруш ортида меҳнат қилган фахрийлардир. Аввало, шуни таъкидлаб ўтиш кераки, бозор иқтисодиёти шароитида пенсиялар миқдорининг мунтазам равишда йилма-йил ошириб борилиши ва тўлови таъминланиши уларга давлат ғамхўрлигининг бир кўринишидир, холос.

Уруш қатнашчилари ва ногиронларига қатор имтиёзлар белгиланган. Тиббий хизмат, бепул дори-дармон, санаторий ва дам олиш уйларига текин йўлланма, йўловчи ташиш транспортларида бепул юриш (таксидан ташқари), уй-жой учун коммунал-маиший хизмат кўрсатишда ҳақ тўлаш имтиёзлари, даромад, мол-мулк, ер солиғидан озод этилишлари шулар жумласидандир.

Фахрийларимиз ўзларига кўрсатилаётган ғамхўрликни ҳис қилган, ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларни қўллаб-қувватлаган ҳолда, ижтимоий-сиёсий ҳаётда иштирок этиб келмоқдалар. Улар Мустақиллик йилларида маънавият, маърифат ҳамда қадриятларимизни тиклаш соҳасида қўлга киритган ютуқларимизни кенг тарғиб қилиш, юртимизда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш энг муҳим вазифа эканлигини аҳоли, айниқса, ёшлар онгига сингдириш борасида фаол ишлашаяпти. Мактаблар, ўрта махсус ва олий ўқув юртлари, коллежлар, лицейлар, ҳарбий қисмлар, чегара қўшинлари ҳузурида фахрийларимиз билан учрашувлар ўтказилмоқда. Унда ёшларни ўзбекона эркседарлик, ватанпарварлик, ўзаро тотувлик, она-Ватанга, истиқлол ишига садоқат, буюк келажак учун курашчанлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берилмоқда. Савол-жавоблар ҳозирги мураккаб халқаро шароитда фуқароларда туғилган кўпгина муаммоларнинг, жумладан, терроризм, унинг илдизлари, унга қарши кураш, бу борада Ўзбекистон тутган аниқ ва қатъий йўли билан боғлиқ масалаларнинг тўғри ечимини топишга ёрдамлашмоқда. Бу борада Республика «Маънавият ва маърифат» маркази, «Маҳалла» хайрия жамғармаси, «Ватанпарвар» ташкилоти, Мудофаа, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликлари каби кўпгина давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик яхши натижа бераяпти.

Жамғармамиз аъзолари ҳам ушбу савобли ишлардан четда тургани йўқ. Ўтган беш йил мобайнида ёрдамга муҳтож уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар, ёлғиз кексаларни ижтимоий ҳимоя қилиш учун 125 миллион сўмдан ортиқ моддий ёрдам кўрсатилди. Уруш ва меҳнат ногиронлари аравачалар, эшитиш мосламаси, оёқ-қўл протезлари билан таъминланди.

Бир сўз билан айтганда, кексалар — юрт фахри, эл ифтихори. Уларни асраб-авайлаш ва қадрлаш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир.

Эркин БОҚИБОЕВ,
Ўзбекистон Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармаси Марказий Кенгашининг раиси.

***

Қилмиш-қидирмиш

Қуръон урган ўғрилар

Маъно-мазмуни, тарихий, тарбиявий аҳамияти беқиёс китобларни "бебаҳо асар" деймиз. Лекин шундай учарлар борки, уларни маънавий-маданий меросимизга оид бундай китобларнинг нархи-ю ундан келадиган мўмай даромадгина қизиқтиради, холос. Бундайлар қинғир йўл билан бўлса-да, бойлик орттириш учун ҳар қандай йўлдан қайтмайди.

Миллий хавфсизлик хизмати ходимларининг саъй-ҳаракати билан яқинда маънавий-маданий меросимизнинг нодир намуналарини хорижда пуллаш мақсадида мамлакатимиздан олиб чиқиб кетишга уринган бир гуруҳ кимсалар фош этилди. Тарихий ва илмий аҳамияти беқиёс ноёб қўлёзма асарлар давлатимизга қайтарилди.

Жиноят устида қўлга олинган уюшган гуруҳ жами 12 кишидан иборат бўлиб, унинг ҳар бир аъзоси муайян вазифани бажарган. Улар узоқ вақт мобайнида муқаддас Қуръоннинг XVIII асрда тилла суви билан битилган ва нақшлар билан безатилган нусхаси ҳамда ундан ҳам қадимий, тахминан VII асрда битилган айни шундай муқаддас китоб варақларини чет элга чиқариб юборишга тайёргарлик кўрган. Аммо қора гуруҳ ниятига етолмади.

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар бўйича қўмитанинг бош эксперти Нуримон Абу Ҳасаннинг таъкидлашича, ушбу қўлёзмалар беқиёс нодир асарлар сирасига киради. Дастлабки терговда аниқланишича, уюшган гуруҳ аъзолари қадимий қўлёзманинг 162 варағининг ҳар бирини 33 минг АҚШ долларига, ўн саккизинчи асрда кўчирилган Қуръонни эса 60 минг АҚШ долларига пуллаб, жами 5 миллион АҚШ долларидан ортиқ фойда кўрмоқчи бўлган.

(ЎзА).

***

Корея Республикасига кириш визаларини расмийлаштириш тўғрисида МАЪЛУМОТ

Кейинги пайтларда Тошкент, Самарқанд ва бошқа қатор шаҳарларда маълум миқдордаги пул (1000дан 2000гача АҚШ доллари) эвазига Корея Республикасига кириш визасини Корея Республикаси элчихонасининг консуллик бўлимида расмийлаштириш мумкинлиги ҳақида гап тарқалган ва ҳаттоки Ўзбекистон Республикасининг бир неча ишонувчан фуқаролари фирибгарлар қўлига тушганлиги аниқланган.

Корея Республикасига хориж фуқароларининг кириш рухсатномаси амалда қўлланилаётган Корея Республикасига кириш тўғрисидаги қонунчиликка асосланади ва визаларни бериш фақат Корея Республикасининг ваколати ҳисобланади.

Корея Республикасига кириш визаларини расмийлаштириш тўғрисидаги қонунчилик қоидаларига мувофиқ Корея Республикаси элчихонаси томонидан бир маротабали кириш визасини расмийлаштириш муддати 90 кунгача — 30 АҚШ доллари ва 91 кундан бошлаб — 50 АҚШ доллари миқдорида йиғимлар жорий қилинган. Булардан ташқари бошқа ҳеч қандай йиғимлар олинмайди.

Фирибгарликнинг янги қурбонлари пайдо бўлиши ва юқорида баён этилганларга тўғри келмайдиган ёлғон гапларнинг тарқалиш ҳолатларини олдини олиш мақсадида элчихонанинг қуйидаги телефонлари орқали: 152-31-51, (2, 3) ёки элчихонага келиб хабар берилса Корея Республикаси элчихонаси миннатдорчилик билдиради.

Корея Республикасига кириш визаларини расмийлаштириш учун барча ҳужжатлар учинчи шахсларнинг воситачилигисиз бевосита ариза берувчининг ўзидан қабул қилинади. Шу боис бунинг учун бирор-бир туристик фирма ёки бошқа қандайдир воситачиларга мурожаат қилишнинг зарурати йўқ. Эслатиб ўтамизки, юқорида баён этилган йиғимлардан ташқари воситачилик учун бошқа ҳеч қандай тўловлар олинмайди.

Корея Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги элчихонаси консуллик бўлими.

Аскари қувватли юрт қудратли бўлур!

МАРДЛАР ҚЎРИҚЛАЙДИ ВАТАННИ

Чегарада бўлганмисиз ҳеч? Бадиий ифодалаганда, ажиб сокинлик ҳукм суради бу ерда. Албатта, юзаки қараганда шундай. Аслидачи? Сергак ва ҳушёр чегарачилар бу осойишталикнинг ижодкорлари. Улар туну кун хизматда. Шароит қандай бўлишидан қатъий назар ҳеч қачон постини ташлаб кетмайди улар. Ўткир нигоҳлари олис-олисларга сингиб кетади. Кўзи тинисин, майли, қаҳратон ё жазирамадан қийналсин, майли, тураверади. Ахир орқасида Ватан бор. Юртнинг даҳлсизлигини сақлаш эса муқаддас бурч. Орқасида ота-онаси, сингиллари-ю яқинлари бор. Уларнинг тинчлигини, хотиржамлигини асрашга бел боғлаган бу эрлар.

Ватан остонадан бошланади дейишади. Давлат чегараси мамлакатнинг ана шундай остонаси ҳисобланади. Уни мардлар қўриқлайди. Аввал ҳам шундай бўлган, бундан кейин ҳам шундай қолади. Демак, бугунги ҳикояларимиз мардлар — Ватан ҳимоячилари ҳақида.

Катта сержант С.Тоиров бошчилигидаги аскарлар Ўзбекистон Республикаси Давлат чегараларини қўриқлаётган кўплаб нарядлардан бири ҳисобланади. Улар тегишли ҳудудни ипидан игнасигача яхши билишади. Салгина ўзгариш даврров эътиборни тортади.

Чегара бузувчилар буни билмайди дейсизми? Жуда яхши билишади. Шундай бўлсада ўзларининг ғараз ниятини амалга ошириш учун қоронғулик чўкиши билан белгиланмаган жойдан кесиб ўтишга уринишади.

БЕДАРВОЗА ЭМАС, БУ ЮРТ!

Мана, яқинда ярим тун бўлишига қарамай чегаранинг нариги томонида уч нафар номаълум шахс пайдо бўлиб қолди. С.Тоиров етакчилигидаги посбонлар уларни зимдан кузатиб туришди.

“Меҳмон”ларнинг ҳом санаган чучвараси бўйича, посбонлар доимий юрадиган маршрут сал нарида эди. Шунинг учун ҳам бемалол чегарани кесиб ўтишди. Энди катта йўлга йўналганларида “Тўхта!” деган овоз уларни ҳушёр торттирди.

Эпчил аскарлардан қочиб қутулиш амримаҳол эканлигини сезган бузғунчилардан бири қўлида пичоқ билан С.Тоировга ташланди. Бундай ҳужумлардан қандай ҳимояланиш кераклигининг машқ пайти яхши ўзлаштирган кичик командир “кутилмаган меҳмон”ни қўлини қайириб ерга ётқизди. Ва рация орқали навбатчи гуруҳни чақирди...

Р. ШОЙМАРДОНОВ,
лейтенант.

Миллий армия — профессионал армия

Мустақиллигимизнинг дастлабки йилларироқ Қуролли Кучларимизни ташкил этиш ва унинг жанговарлик қобилиятини шакллантириш, ҳарбий хизматчиларнинг профессионал тайёргарлигини мустаҳкамлашга жиддий эътибор қаратилган эди. Хўш, айни кунда Қуролли Кучларимизнинг жанговарлик қобилияти қандай оширилмоқда, Ватанимиз мудофаасини янада мустаҳкамлаш йўлида ўтказилаётган ислоҳотлар жараёни қандай кечмоқда?

Ўтган йили 1 декабрда бошланган ва шу йил октябрь ойининг сўнгги кунлари якуний синовлар билан ўз поёнига етган ўқув йили таҳлили шуни кўрсатадики, армиямиз салоҳиятини янада ошириш, яъни мамлакатимиз мудофаасини мустаҳкамлаш, юртимиз тинчлиги ҳимоясини кафолатлаш юзасидан ўтказилган ва давом этаётган ислоҳотлар ҳам ўзининг ижобий самарасини бермоқда.

Кейинги йилларда миллий армиямизни профессионаллаштиришга киришилди. Жумладан, барча ҳарбий жамоаларда оз сонли, лекин юқори жанговарлик қобилиятига эга батальонлар, жанговар гуруҳлар ташкил этилмоқда.

— Шартнома асосида хизматни ўташга келган аскарлар билан ишлаш биз учун мароқли, — дейди офицер Санжар Эргашев. — Чунки улар сидқидилдан юракдан чиқариб хизмат қилишади ва табиийки, топшириқларни аъло даражада бажаришади. Мен муддатли ҳарбий хизматдаги аскарлар билан ҳам ишлаганман. Тўғри, улар ҳам топшириқларни доим ўз вақтида бажаришарди, чунки бугунги ёшларимизнинг ватанпарварлик туйғуси ўзгача, ҳаммаси элимга, юртимга қандайдир нафим тегса, дейди. Лекин, ҳақиқий бинокор қурган иморат билан ҳаваскор уста қурган уйда қандай фарқ сезсангиз, юқорида таъкидланганим икки тоифада аскарлар бажарган топшириқлар сифатида ҳам шундай фарқни кўрасиз.

Дарҳақиқат, жанговар гуруҳлар ва батальонлар Қуролли Кучларимиз жанговар шайлигини оширишга муносиб ҳисса қўшишяпти. Сариосиё ва Узун туманларининг тоғли ҳудудларида содир бўлган воқеалар таҳлилидан келиб чиқиб, ўқув машғулотларига террорчиларга қарши кураш олиб боришнинг янгича услубларини киритиш лозимлиги хусусида кўрсатма берилган эди. Бу йўналиш бўйича йил давомида ҳарбий хизматчиларнинг бир қатор ўқув-методик ва кўргазмали тактик амалий машғулотлари ўтказилди. Янгидан ташкил эттан жанговар гуруҳлар, батальонлар бугунги кунда илғор мамлакатлар армиясининг тажрибаларини ўрганиш асосида ўз профессионал тайёргарликларини ошириб боришяпти. Мудофаа соҳасида қилинаётган бундай ишлар, амалга оширилаётган ислоҳотларнинг барчаси қўшинларни бошқариш самарадорлигини ошириш, уларни энг муҳим страктегик жиҳатдан жамлашга, ҳудудий мудофаанинг замонавий тизимини шакллантиришга қаратилгандир.

Р. ЖУМАЕВ,
капитан.

СЕВМАЙ БЎЛАДИМИ ЎЗБЕКИСТОННИ?!

Мен хизмат қилган ҳарбий қисм сардорининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари Турғун Холиқов аскарлик бурчи ҳақида гапириш асносида ана шу иборани қўллаганда жарангдор овози янада жозиба касб этарди. Киши қалбининг ғурур аталмиш туйғу қулфини очиб юборгандай ҳолат содир бўларди гўё шунда. Буни сафда турган йигитларнинг ғимирлаши тақа-туқ тўхташидан, бир нуқтага қадалган кўзларида ўт чақнаётганидан сезиш мумкин эди.

Ўйлардим, бунда қандай сир бор?

Ясин Содиқов энг яқин хизматдош дўстларимдан. Мактабни ҳам, олий ўқув юртини ҳам рус тилида тамомлаган. Ўзбекчани базўр тушунарди. Армияга келган кунларимиз Турғун аканинг насиҳатлари мағзини англашга қийналиб, мени туртарди.

— Ясин онасини севмас экан, уни ҳимоя қилиш зарур бўлса жонини бермас экан, деяпти.

— Нима учун, онамни жуда яхши кўраман.

— Она ва Ватан битта тушунча. Ватанини севмаган киши онасини ҳам, умуман, ўзидан бошқа ҳеч кимни яхши кўрмас эмиш.

— Ким айтди мени Ватанини севмайди деб?

— Жанговар шайлиги паст, давлат тили, рамзларини билмайдиган, мадҳия, ҳарбий қасамёдни сўзма-сўз ёдлаб унинг мағзини чақолмайдиганларнинг Ватанни чин дилдан севишига ишониш қийин деяпти.

— ...

Яна душанба. Яна Т.Холиқов ижтимоий-сиёсий тайёргарлик бўйича маъруза қилди. Ҳарбийлардан кўра, ўқитувчиларга хос бўлган ўгитомуз нутқини яна ўша ибора билан тугатди: “Севмай бўладими шундай Ватанни?!”.

Сафдошимнинг ранги қизариб кетди. Фикрлашга уринардим. Қандай синоат мавжуд бунда?

Шу-шу дўстим тинмай ўз устида ишлаб, жанговор шайлигини оширадиган, бўш вақтида кутубхонадан бери келмайдиган бўлиб қолди. Ҳадеганда орадан бир йил ҳам ўтди. Вазирлар Маҳкамасининг навбатдаги ҳарбий чақирув ва хизмат муддатини ўтаб бўлганларни заҳирага бўшатиш ҳақидаги қарори чиқди. Энди уйга қайтамиз деб юрган кунларнинг бирида Ясин ёнимга келди.

— Сен хизматдан олдинги ишингга — таҳририятга қайтасанми?

— Ҳа.

— Унда мана буни маъқул кўрсанг газетада чиқарарсан. Ватанимни — Ўзбекистонни қанчалик севишимни давлат тилида ёздим.

У билан қучоқлашиб хайрлашгач, мақолага кўз ташладим. “Севмай бўладими шундай Ватанни?!” деган сарлавҳани ўқибоқ юрагим дурс-дурс ура бошлади. Мақола қўл билан эмас, қалб билан ёзилганди. Дўстимнинг дил изҳорини зудлик билан таҳририятга жўнатдим. Ва мақола эртасига “Ватанпарвар” газетасида босилиб чиқди.

Мушоҳада қилишга тиришаман. Қандай сеҳр яширин бунда?

— Ижтимоий-сиёсий дарсларимизда шахсий таркибга иложи борича кенгроқ маълумот беришга ҳаракат қиламиз, — дейди катта лейтенант Ф. Тиркашев. — Давлат рамзларига ҳурмат ва эҳтиромни шакллантириш, Ҳарбий низомда белгиланган қоидаларга оғишмай риоя этишга ўргатиш биринчи галдаги вазифамиз ҳисобланади.

Соғлом аскар қувватли бўлади. Демак, посбонларнинг саломатлиги жуда муҳим масала. Шунинг учун ҳам Ф.Тиркашев (суратда) аскарларнинг тоза-озода юришини, гигиена талабларига риоя этишларини назорат қилишни эътибордан четда қолдирмайди.

Ҳарбий хизмат давридаги хотираларнинг айни кунда қайта уйғонганининг иккита сабаби бор. Биринчиси, мамлакатимизда кузги ҳарбий чақирув жараёнининг ниҳоясига етаётгани бўлса, иккинчиси, яқинда қўлимга бир шеър тушиб қолганидир. Ҳарбий қўшиқчи шоир Искандар Раҳмон қаламига мансуб бу шеър қуйидаги мисралар билан бошланади.

Мен нечун ҳарбийга
бормас эканман?
Ё таним но соғми,
юзим шувутми?
Борми бирор камим
тенгдошларимдан?
Хизматга бормаган
йигит йигитми?
Йўқ, ўғлон эканман
миллат фарзанди,
Ҳақиқий хизматга
бормоқлигим шарт!
То қўлин ниқталаб
бир қиз демасин:
— Бу хизмат
қилмаган қочоқ ё номард.

Талабалик кунларимнинг бирида онам йўқлаб келди. Кўйлагимни дазмоллаётганимни кўриб, “Ҳа, кир ювиш, дазмол қилишни ўрганганинг яхши бўлибди”, деди. Мен ҳам ҳазиллашдим:

— Ўзим юваман-да, мундоғ уйлантириб қўяманам демасангиз.

— Ўқишни тугатиб, армияга бориб келасан, кейин уйлантираман. Қулчиликка борганимда, ўғлингиз армияда хизмат қилганми, деб уялтиришади, болам.

Беихтиёр тонг сахарда тандирга ўт ёқиб нон ёпган, бу кулчани ўғлига тишлатаётган оналар кўз олдинга келади. Гавжум вокзал. Ҳамма ҳарбийга кетаётган ўғлонини бир-бир бағрига босмоқда. Йигитнинг кўзи эса симёғоч томонда. Чунки унинг ортида қўлида гул тутган маъшуқаси турарди. Қиздаги ҳаё яқинроқ келишга изн бермайди. Энди у шу ердан хайрлашишга мажбур. Боиси бўлажак қайнонаси поезд жўнаб кетгунча ўғлининг ёнидан жиладиган эмас.

Йўқ, у урушга кетаётгани йўқ. Шу муштипар онасининг, симёғоч ортидаги севгилисининг осойишталигини, тинчлигини асраш учун, Ватан олдидаги муқаддас бурчини шараф-ла оқлаш учун сафар тўнини кийган. Эртага у аскар деган, посбон деган улуғ унвонга сазовор бўлади. Онаси ва севгилисига ёзган хатларида, мени айтди дейсиз, шоирона сатрлар ҳам бўлади.

Аскарлик либосим
кийиб эгнимга,
Жанговар сафларда
туришим кўринг!
Ташлаб гурс-гурс
мардона қадам,
Қўшиқ куйлаб мағрур
юришим кўринг!

Ўзбекистон — жаннатмакон ўлка. У менинг Ватаним, гўзаллигини таърифлашга тил ожиз. Бойликлари бисёр. Бироқ шу бойликлари бўлмаса ҳам мен уни барибир севардим. Ахир киндик қонинг тўкилган ерга сиғинмай, уни кўз қорачиғидай асрамай, сарҳадларини мардона қўриқламай бўладими?!

Озод РАЖАБОВ,
“Халқ сўзи”
шарҳловчиси.

Ўз ўрнидаги ўринбосар

Фарғона вилояти Тошлоқ туманининг Терактеги қишлоғидаги ўн фарзандли хонадонда туғилиб вояга етган Зокиржон муддатли хизматни старшина унвонида якунлаб қайтди. Сўнгра меҳнат фаолиятини ўзи ўқиган мактабда ёшларга бошланғич ҳарбий таълим сабоқларини беришдан бошлади. Бунда, албатта, унинг армиягача техникум дипломига эга бўлганлиги ҳам инобатга олинди.

Тиришқоқ ва зийрак ўқитувчи ёшларга таълим беришда вақт билан ҳисоблашмай заҳмат чекди. Фидойи меҳнатнинг ўз самарасини бериши эса турган гап. Шундай бўлди ҳам: ёшларни чақириққача тайёрлаш бўйича туман мактаблари орасида унинг жамоаси биринчи ўринни эгаллади. (Шу орада Зокиржон сиртдан ҳозирги Фарғона Давлат университетининг рус тили ва адабиёти факультетини тугатишга ҳам улгурган эди).

Зокиржон Ҳамидов ҳарбий хизматга ўтгач, дастлаб қисмнинг саф бўлими бошлиғи, штаб бошлиғининг ўринбосари лавозимларида фаолият кўрсатди. Кейин эса уни ҳозирда хизмат қилаётган вазифасига тайинлашди.

— Тажрибали ҳарбий бўлиб етишишимда менга полковник Манноп Аҳмедов, подполковниклар — Миролим Исмурзаев, Юрий Лапшин, Ҳикматжон Насриддинов сингари офицерлар яқиндан ёрдам беришди. Яхшилик ва ўгитларини асло унутмайман, мудом уларга амал қиламан, — дейди тарбиячи офицер.

Кейинги йилларда шахсий таркиб орасида қисмни ўзбошимчалик билан ташлаб кетиш ҳолларининг учратмаётгани ўтказилаётган тадбирлар самарасидир. Оддий аскардан тортиб, бўлинма, гуруҳ, взвод, батальонгача ўзаро мусобақанинг яхши йўлга қўйилганлиги эса жанговар шайлик мустаҳкамланишида асосий омил бўлаяпти.

— Майор Ҳамидов, — дейди қисм командири вазифасини бажарувчи подполковник Алишер Орипов, — ҳарбийлик касбини, ўз ишини юракдан севадиган, ардоқлайдиган офицерлар сирасидан. Уни нафақат аскарлар, уларнинг ота-оналари ҳам тарбиячи ўринбосар сифатида жуда яхши билишади, десам муболаға бўлмайди. Бунинг сабаби шуки, Ҳамидов аксарият аскарларнинг ота-оналари билан тез-тез хат орқали мулоқотда бўлиб туради.

Яна айтадиган бўлсам, у жамоада ўтказиладиган тадбирларнинг барчасида бош-қош, ташкилотчи, ташаббускор. Мана, масалан, яқинда дастлаб аскарлар, эртасига эса офецерлар ва шартнома бўйича хизматдаги ҳарбийлар учун концерт уюштирилди, байрам дастурхони безатилди. Бу ишларни ташкиллаштиришда ҳам майор З. Ҳамидов салмоқли ҳисса қўшди. Бир сўз билан айтганда, у ўз ўрнидаги тарбиячи ўринбосардир.

Х. ЖУМАНАЗАРОВ,
подполковник.

Муборак айём фазилатлари

ИФТОРДАН МАҚСАД НИМА?

Табиийки, ҳар бир мусулмон — мўмин одам муборак Рамазон ойини ўзига хос иззат ва эҳтиром билан кутиб олиб, уни яна ўзига муносиб равишда кузатиб қўйишга имкони борича ҳаракат қилади. Бунинг учун эса, бу моҳи шарифнинг маъно-моҳияти, хислат ва фазилатларидан маълум даражада хабардор бўлишлик тақозо этилади. Зеро, у йилда бир бор келиб кетадиган азиз меҳмон янглиғдир. Меҳмонни эса одатда сийлаб, мамнун қилиб кузатилади. Бинобарин, биз, мусулмон аҳли ҳам бу мукаррам ойни буюрилганидек турли хилдаги савобли ишларни амалга ошириб, тоат-ибодат, хайру саховат ва меҳру мурувват билан ўтказишга ҳаракат қилишимиз лозим бўлади.

Бу файзу футуҳли ой рўзасини фарз қилишдан мақсад не эканига ишорат қилиб Аллоҳ таоло: «...тақволи бўлишларингиз учун» дейди. «Тақво» эса «сақланиш» демакдир. Лекин ояти каримада нимадан сақланиш зарурлигини аниқ кўрсатмай, умумий тарзда яъни мутлоқ ҳолда қўйдиким, бу услуб фақат емоқ, ичмоқ ва шаҳватдан эмас, балки барча каттаю-кичик гуноҳлардан ҳам сақланишни ифода этади. Шунинг учун пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом ҳадиси шарифларидан бирида: «Рўзадор одам ёлғонни ва унга амал қилишни тарк этмаса ундай кимсанинг ейиш ва ичишни тарк этишига Аллоҳнинг эҳтиёжи йўқдир» — деб огоҳлантирганлар.

Ривоят қиладиларким, кунлардан бир кун Муҳаммад алайҳиссалом Шайтони Лаинни учратиб қолиб, ундан: «Сенинг дўстларинг кимлар?» — деб сўрабдилар. Иблис: «Менинг дўстларим — адолатсиз ҳокимлар, бойлиги ва мансаби билан кибру ҳавога берилган мутакаббирлар, бойликни йиғишда ва сарф этишда ҳаромдан ҳазар қилмайдиган боёнлар, илмига амал қилмайдиган лаганбардор уламолар, савдо-сотиқда хиёнат қилувчи савдогарлар, одамларнинг ризқини қилювчи судхўрлар, иффатли жуфти ҳалоллари туриб фоҳишабозлик қилувчи зинокорлар, ўзидан ва ўзгалардан бойлигини аёвчи бахиллар, ичкиликка муккасидан кетган майҳўрлардир» — дебди. Сўнгра Пайғамбар (а.с.) Иблисдан: «Душманларинг ким?» — деб сўраган эканлар, у дебди: «Биринчи навбатда сенинг ўзинг менинг ашаддий душманимсан. Сўнгра илмига амал қилувчи олимлар, Қуръонга садоқатли қорилар, холис азон айтувчи муаззинлар, мискин, фақир, етимларни сийлаб турувчи мурувватли кишилар, бир-бирига меҳроқибатли одамлар, ўзини камтар тутувчи тавозели кишилар, ҳалолдан ризқ топиб еювчилар, Аллоҳ йўлида холис дўстлашганлар, намозни жамоат билан ўқишга ҳаракат қилувчилар, тунлари ҳам тоат-ибодат қилишни

севувчилар, ҳаром ва шубҳали нарсалардан ўзини сақловчилар, одамларни эзгуликка даъват этувчилар, ўзини тоза ва покиза тутувчилар, қўли очиқ, сахий кишилар, ҳамма ишларида Аллоҳга таваккал қилувчилар, бева хотинлар ҳолидан хабар олиб, моддий ёрдам берувчилар, охират учун савобли ишларни кўп қилиб, унга тайёргарлик кўрувчи кишилар менинг душманларимдир».

Рамазон ойини уламолар кўп сифатлар билан тавсифлаганлар. Масалан: Қуръон ойи, рўза ойи, саховат ойи, сабр ойи, раҳмат-мағфират ойи, муроса ойи, риёзат ойи ва ҳоказо. Бу ойда қилинган хайрли ва савобли ишлар кўпайтирилиб ёзилиши, гуноҳ ишлар ҳам қўшиб битилиши тўғрисида ҳадисларда нақл қилинган. Айниқса, шундай муборак айёмларда кўпроқ хайр-эҳсон қилишга, закот, фитр, садақаларни имкони борича мўлроқ сарф қилишга тарғиб этилган. Шу боисдан бўлса керак, кўпчилик мусулмонлар бу ойда ифторлик маросимини ўтказишга одатланганлар. Лекин оиласида бирор киши вафот этган бўлса, албатта, ифторлик қилиш шарт деб эътиқод қилувчилар ва бу маросимни ҳам тўй-ҳашамлардек дабдабали ўтказишга интилувчилар сони кўпайиб бораётгани шаръан мақбул саналмаган ишлардан эканини ҳам унутмаслигимиз керак. Зеро, ифторлик бериш аслида рўза тутишга қодир бўлмаган узрли кишилар зиммасидаги каффорат сифатида тўланадиган маблағ бўлиб, уни ифторликка егулик озуқа топишга ҳам қийналувчи рўзадорларга сарф этиладиган эҳсон деб ҳисобланган. Кейинчалик ифторлик зиёфатига қўни-қўшни, қариндош-уруғ, ёр-дўстларни ҳам таклиф этиш одатга айланган. Охир-оқибат, ҳозирда эса мазкур ниятлар деярли унутилиб, у меҳмондорчиликнинг бир турига айланиб қолди. Эндиликда қилинаётган ифторлик маросимининг мутлақо савоби ёки фойдаси йўқ, демоқчи эмасмиз. Зеро, унда моддий эҳсондан ташқари тиловати Қуръон, дуо, амри маъруф, маърузалар ҳам адо этиладиким, ташриф буюрган меҳмонлар улардан маънавий озуқа оладилар, албатта. Биз демоқчимизким, марҳумлар руҳини шод этишнинг бошқа йўллари ҳам кўп. Ифторлик ўз меъёрида бўлиб, уни ҳашаматли эмас, камтарона, ихчам тарзда ўтказиш, исрофгарчилик, фахру риё каби нуқсонлардан ҳоли бўлишига кўпроқ аҳамият берилса.

Илоҳо, ушбу моҳи шарифнинг беҳисоб фазилатларидан барчамизни баҳраманд эт! Юртимизга тинчлик, халқимизга фаровонлик, ёши улуғларимизга нури имон, ёшларимизга инсофу тавфиқ, рушду ҳидоят инъом этгайсан!

Абдулазиз
МАНСУР.

Савол биздан...

Дунёнинг шундай бир мамлакатида ҳар йили май ойининг биринчи ҳафтасида марваридгул куни байрам қилинади. Кексаю ёш гул сайрига чиқиб, териб келинган марваридгул билан уйларини, эшик-деразаларини, дастурхонларини безайдилар.

Гап қайси мамлакат ҳақида бораётганини топинг.

1. Болгария
2. Молдова
3. Франция
4. Бразилия
5. Ҳиндистон

* * *

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби: Сармиш нетроглифлари (Навоий вилояти).

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

RESPUBLIKA KO'CHMAS MULK BIRJASI

РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИНИНГ НАВОИЙ ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ

аукцион ва танлов савдоларига таклиф этади!

2001 йил 31 декабрь куни соат 15.00да ўтказиладиган аукцион савдосига қуйидаги мулклар қўйилади.

Қизилтепа тумани ўсимликларни ҳимоя қилиш марказига қарашли:
1. Маъмурий бино, лаборатория биноси, аэродром ва скважина. ***Бошланғич баҳоси — 2 200 000 сўм.***
2. Молхона, МТП биноси, айвон. ***Бошланғич баҳоси — 900 000 сўм.***
3. Томди тумани халқ таълими бўлимига қарашли Т-40 русумли, давлат рақами 87-56 НО бўлган трактор. ***Бошланғич баҳоси — 96 400 сўм.***

Учқудуқ почтаси шўъба корхонасига қарашли автоуловлар:
1. ИЖ-2715 русумли, давлат рақами 40-72 НВМ бўлган автомашина. ***Бошланғич баҳоси — 112 000 сўм.***
2. ГАЗ-66 русумли, давлат рақами 21 АА 964 бўлган автомашина. ***Бошланғич баҳоси — 196 000 сўм.***

2001 йил 10 декабрь куни соат 15.00да ўтказиладиган танлов савдоларига Қизилтепа тумани халқ таълими бўлимига қарашли болалар боғчалари қўйилади.

1. «Тошработ» ширкат хўжалигида жойлашган "Наргиза" болалар боғчаси. ***Бошланғич баҳоси — 2500 000 сўм.***
2. «Тошработ» ширкат хўжалигида жойлашган "Пахтаой" болалар боғчаси. ***Бошланғич баҳоси — 1500 000 сўм.***
3. Навоий номли ширкат хўжалигида жойлашган "Шодлик" болалар боғчаси. ***Бошланғич баҳоси — 4 911 000 сўм.***
4. «Маликчўл» ширкат хўжалигида жойлашган "Бойчечак" болалар боғчаси. ***Бошланғич баҳоси — 2 000 000 сўм.***

Танлов савдосидан объектни сотиб олишнинг шартлари.
1. *Сотиб олинган обьектларнинг фаолият турини сақлаб қолган ҳолда ишлатиш.*
2. *Обьектларни хусусийлаштиргандан сўнг, унинг фаолиятини маҳаллий ҳокимлик билан келишилган ҳолда ташкил этиш.*
3. *Сотиб олинган обьектларни қайта таъмирлаш ва унинг хизмат кўрсатишини жаҳон талабларига мос равишда ташкиллаштириш.*
4. *Хусусийлаштирилган обьектларни ижарага беришда, сотишда фақат маҳаллий ҳокимлик ва вилоят давлат мулкини бошқариш бошқармаси билан келишилган ҳолда, бунда янги харидор билан ушбу шартларга келишилган ҳолда амалга ошириш.*

(Танлов савдолари Қизилтепа тумани ҳокимиятининг мажлислар залида ўтказилади).
(Аукцион савдолари Давлат мулки қўмитасининг Навоий вилояти ҳудудий бошқармаси мажлислар залида ўтказилади).

Ушбу объектларга қизиқиши бор ишбилармон ва тадбиркор юртдошларимиз, хорижлик сармоядорлар РКМБнинг Навоий вилояти филиалига мурожаат қилишларини сўраймиз.

Ҳурматли ишбилармонлар! Имкониятингизни бой берманг!

Аризаларни қабул қилиш аукцион савдолари бўйича савдо бошланишидан 1 соат олдин, Танлов савдолари бўйича 3 кун олдин тўхтатилади.

Мурожаат учун манзил: Навоий шаҳри, П.Очилов кўчаси, 24-уй.
Телефонлар: (8)-(43622): 4-15-61, 4-64-31.

5057/2482

Тошкент Давлат биринчи тиббиёт институти жамоаси Жарроҳлик кафедрасининг доценти, тиббиёт фанлари номзоди

Тоштемир САЛАМОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Давлат иқтисодиёт университети жамоаси Микро ва агроиқтисодиёт кафедраси профессори, академик

Халил ЖАЛИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 3115. 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшид ТОҒАЕВ ва Зокир БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
t -Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — О. Раҳимов.
Навбатчи — О. Ражабов.
Мусаҳҳиҳ — О. Абдуазимов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 *топширилди: 00.10* 1 2 3 4 5 6